

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'HISENDA I PRESSUPOSTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 351-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 106

Presidència de la Sra. María Tania Marí i Marí

Sessió celebrada dia 8 de novembre de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença de la Sra. Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors per informar sobre el Projecte de llei RGE núm. 11620/22, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2023 (escrit RGE núm. 11621/22). [2530](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyors diputats, començarem la sessió i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. FUSTER I ZANOGUERA:

Sí, moltes gràcies, Sra. Presidenta. Antoni Fuster substitueix Sebastià Sagreras. Moltes gràcies.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Sra. Presidenta, Enric Casanova substitueix Maria Antònia Truyols.

EL SR. MARÍ I TUR:

Jordi Marí substitueix Pilar Costa.

Compareixença de la Sra. Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors per informar sobre el Projecte de llei RGE núm. 11620/22, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2023 (escrit RGE núm. 11621/22).

LA SRA. PRESIDENTA:

L'ordre del dia consisteix en la compareixença de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors per tal d'explicar els pressuposts de la seva conselleria per a l'any 2023.

Assisteix a aquesta sessió la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, Sra. Rosario Sánchez i Grau, acompanyada de la Sra. Maria Begoña Morey, secretària general; de la Sra. Catalina Aina Galmés i Trueba, directora general del Tresor, Política Financera i Patrimoni; del Sr. Joan Ignasi Morey i Marquès, director general de Pressuposts; del Sr. Xisco Jorge Oliver i Rullán, director general de Finançament; de la Sra. María Isabel Gallardo i Jover, cap de Gabinet; del Sr. María Luisa Martínez i Herrera, responsable de Comunicació; del Sr. Xisco Duarte i Barceló, interlocutor parlamentari, del Sr. José Guillermo Berlanga i Bondia, gerent del Centre Balears Europea.

Té la paraula la Sra. Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors per fer l'exposició oral, sense limitació de temps. Gràcies.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, diputats i diputades, molt bona tarda.

Començaré la intervenció fent una mica de repàs del que és EL pressupost general de la comunitat autònoma. Probablement repetirem informació que ja han donada, però també probablement hi ha persones que encara no l'han sentida, i sempre començam així les intervencions de la Conselleria d'Hisenda, perquè, d'alguna manera, tota la secció d'ingressos es també responsabilitat de la nostra conselleria i té a veure

amb totes les seccions de despesa del pressupost de la comunitat autònoma.

Com saben, dijous vàrem presentar el projecte de pressuposts, després de l'aprovació pel Consell de Govern el dilluns, i ara comença la seva tramitació parlamentària. I aquesta és la primera compareixença dels consellers, i ara començaran la resta de compareixences de cada àrea.

Es tracta del quart pressupost d'aquesta legislatura, és un pressupost -com ja hem comentat, i s'ha comentat també quan parlàvem del sostre de despesa- expansionista, són uns comptes més alts en un moment que exigia continuar amb el reforç dels serveis públics, incorporant noves mesures de protecció i suport a les famílies i empreses, i augmentant novament el cycle inversor que varen començar en el pressupost de 2021. Així hem enfocat els pressuposts d'aquest 2023 pensant en les necessitats d'aquesta terra i de la nostra gent, amb un escut social sense precedents per fer front a la guerra, la crisi energètica i la pujada de preus que afecta tot Europa, una vegada més amb un nou reforç d'inversió pública per contribuir a millorar el model econòmic i social de les Illes i fer-lo més transformat i més diversificat, més competitiu i cohesionat socialment, tal com ens vàrem marcar des del consens en el full de ruta de l'Estratègia d'inversions 2030.

Destinam més recursos que mai a les polítiques que més afavoreixen la transformació del model productiu i també comptam amb el pressupost més alt en polítiques socials. Afrontam reptes claus de la nostra societat des de la palanca que representen els pressuposts de la comunitat, i quan dic palanca no és casual, perquè crec que són els pressuposts que tenen més capacitats de capitalitzar en tot el sector públic de la comunitat autònoma i també en el sector privat, dels que s'han aprovat com a mínim aquesta legislatura.

Ens trobam, com bé saben, en un escenari d'incerteses en què novament cal adaptar-se a les necessitats sobrevingudes de cada moment, com hem fet aquests darrers anys i que estan permetent que les Illes encapçalin la senda de creixement econòmic des de la recuperació de la pandèmia de la COVID-19. El dinamisme de l'economia, permet afrontar aquest increment en els nous pressuposts, tenint en compte que l'activitat econòmica a les Illes ha pogut estar en disposició de reactivar-se gràcies a les polítiques públiques per al sosteniment de les rendes de les famílies i de les empreses i l'obtenció de més fons extraordinaris que mai.

Així arriben a un nou màxim de pressuposts de la comunitat autònoma, 7.133 milions d'euros, amb un increment de l'11,5%, 735 milions més que l'any 2022. El pressupost per a polítiques públiques, la despesa no financera creix més amb un augment del 15% respecte de 2022 i se situa prop dels 5.950 milions, mentre que es redueix el pressupost destinat a amortitzar deute.

En total els recursos per a polítiques socials superen els 4.000 euros, de fet, són pràcticament 4.100, prop de 500 més que l'any 2022 i un 77% més que el 2015. Més pressupost que mai per a sanitat, educació, serveis socials, habitatge i ocupació.

El pressupost per a les principals polítiques de millora del model productiu i de la sostenibilitat creix un 48% damunt del 50% que ja va créixer el 2022, seran ara 754 milions encapçalats per medi ambient, mobilitat sostenible, sector primari o transició energètica.

La inversió s'incrementa una altra vegada fins arribar, comptant el sector públic instrumental, en els 1.200 milions d'euros. Aquest impuls inversor representa un augment del 30% en referència al 2022, però arriba a un 63% més en comparació amb el 2021, és a dir, destinam 474 milions més a inversió que fa dos anys.

I parlem de quantitats, però sempre hem volgut parlar de la qualitat d'aquests pressuposts, de la possibilitat que tenim en aquest pressupost d'arribar a totes les necessitats d'aquesta comunitat autònoma, com a mínim, intentar arribar al màxim possible de les necessitats socials i necessitats de transformació del nostre model social i econòmic.

Passam a la part dels ingressos. Cal tenir en compte que per segon any disposam dels fons addicionals que suposa el factor d'insularitat del Règim Especial de les Illes Balears, 110 milions d'euros que figuren als pressuposts de l'Estat per a 2023 i també de fons europeus Next Generation, amb una previsió inicial de 420 milions d'euros. Ja hem explicat que la previsió de captació de fons europeus fins 2026 és de 1.500 milions d'euros que es van incorporant al pressupost en funció de la seva execució.

A més, i amb un volum de recursos encara més important per a 2023 es produeix el major augment d'ingressos provinents del sistema de finançament autonòmic per a les Illes Balears fins a assolir els 3.350 milions, un augment de 677 milions, del 25% respecte del pressupost de 2022, és a dir, un augment que supera la mitjana de la resta de comunitats autònomes.

Aquesta millora tan significativa del finançament respon principalment a l'augment de recursos provinents de la liquidació del sistema de 2021, que és un 64% més alta, un fet que reflecteix la bona resposta de l'economia després de la pandèmia sanitària, molt més alta del que s'esperava. Malgrat les incerteses derivades de la pandèmia i molt per sobre les previsions inicials encara vivim un escenari condicionat per la impacte de la COVID. Aquest impuls de l'economia, que també s'ha traduït en millores substancials en les dades del mercat laboral a les Illes, ens permetrà elaborar uns pressuposts expansius -com deia al principi-, un escut social acordat per afrontar els efectes de la guerra, la pujada de preus i per potenciar encara més la inversió pública en polítiques de millora de la sostenibilitat, tant en clau social com econòmica i mediambiental.

Entrant ja en el pressupost de la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors pròpiament dita, encaram l'any amb un pressupost global de 31,7 milions d'euros, un augment de 10,7 milions respecte de 2022. Aquest increment s'emmarca principalment en el reforç de les mesures de suport a empreses i autònoms, uns ajuts que han crescut com mai aquests anys des de l'inici de la pandèmia de la COVID i que continuam ampliant per fer front a les necessitats actuals; i també responen a la millora de les eines de gestió, els serveis i les

infraestructures per atendre la ciutadania, la necessària modernització de l'administració pública.

En primer lloc, durant aquests darrers anys les mesures per a la reactivació econòmica per ajudar el teixit productiu, afrontar les dificultats derivades, primer de la pandèmia i després de la guerra i la inflació, ha estat constant. Una de les eines més efectives que comptam en aquesta comunitat autònoma és la Societat de Garantia Recíproca ISBA, i, a través d'ella hem habilitat línies de préstecs que treballam des de la conselleria i complementen els ajuts directes que atorguen altres departaments i s'adrecen als col·lectius més afectats. Aquesta via de suport del Govern al nostre teixit productiu a través dels avals i cobrin el cost dels interessos per facilitar l'accés al crèdit ha estat fonamental des de la pandèmia, amb un increment exponencial i continuam reforçant i ampliant aquesta línia de finançament.

Per a 2023 amb els crèdits ISBA es preveu mobilitzar més de 100 milions de finançament per a empreses i autònoms, d'una banda, a través d'una nova línia 2023, que permetrà aportar 50 milions per a liquiditat i per a inversió, i d'una altra, un augment de l'ampliació de la línia per injectar encara més liquiditat amb altres 50 milions i que s'allarga fins a 31 de maig de 2023. Amb els crèdits ISBA s'han reactivat noves inversions empresarials després de la pandèmia. De fet, enguany ja representen les inversions demandades més del 60% del total, un bon símptoma de la reactivació de les inversions és que ja han tornat als nivells de 2019 previs a la pandèmia, mentre que el 2020 les inversions foren només d'un 8% del total, que en aquell moment varen ser clau per fer front a l'esclat de la COVID, especialment per cobrir les necessitats de liquiditat.

Un altre fet molt significatiu i que volíem remarcar de la salut del teixit empresarial de les nostres illes és que les Illes presenten actualment la taxa de morositat més baixa d'Espanya, un 1%, d'acord amb les dades d'ISBA, en comparació amb les empreses avalades per la Societat de Garantia Recíproca d'altres comunitats autònomes. Això ha estat possible, principalment, per la resposta pública en aquesta crisi de les quals hi ha els 855 milions que vàrem injectar a l'economia, pels allargaments dels terminis d'ISBA i dels préstecs ICO i també per una bona resposta de la temporada turística. Per tenir més clar del que estam parlant, l'1% és l'índex de morositat més baix que ha tengut ISBA en tota la sèrie històrica, des del 2000.

Respecte del paper de l'ISBA, recordaré algunes dades. Entre el 20 i 21 s'aprovaren operacions de crèdit per un volum de 260 a més de 3.000 empreses. Durant el 2022 fins ara s'han anat aprovant operacions a través d'ISBA per facilitar un finançament de més de 80 milions, un 13% més que l'any passat, a prop de 800 empreses i autònoms, i així, entre el 20, el 21 i el 22, els crèdits ISBA aprovats arriben a 340 milions a 3.800 empreses i autònoms, i, a més -com deia-, enguany em pres noves mesures per adaptar-nos novament a la situació actual i ampliar l'escut social, també mitjançant línies de crèdits d'ISBA en suport al teixit empresarial de la nostra comunitat autònoma.

Aquesta nova línia de liquiditat és un paquet de 50 milions, que vol donar suport especialment als sectors més afectats, com

l'agrícola o l'industrial, i estarà oberta fins a 31 de maig de 2023. Són préstecs de fins a 300.000 euros. El Govern aporta ajuts per cobrir el cost de l'aval i el gruix dels interessos en les millors condicions i es bonifica el cost total de comissió d'obertura o d'estudi de ISBA. Aquesta línia per liquiditat, que engloba els darrers mesos del 22 i la primera meitat del 23, reforçarà el suport de les empreses a través de la línia actual d'ISBA.

De manera diferenciada d'aquesta línia especial de liquiditat, es bonificaran també les inversions transformadores, parlem d'inversions de recerca, d'innovació, transició ecològica i energètica, digitalització, sectors emergents i projectes lligats a la mar i a la sostenibilitat, la gestió del cicle de l'aigua o també el foment de l'emprenedoria de la dona. En aquest sentit, vull recordar que el suport d'ISBA a les dones empresàries enguany ja suma 117 milions per valor de més de 10 milions d'euros.

ISBA és també clau en la creació de noves empreses. Les dades del 22 mostren un nou augment i ja sumen fins a prop de 250 operacions per valor de 19 milions, un finançament el 27% més alt que l'any passat en aquestes alçades. A més, una altra mostra que ISBA se sap adaptar a les necessitats de cada sector s'ha posat en marxa un nou sistema de concessió automàtica de crèdits als autònoms. Aquest sistema dels autònoms exprés permet accedir a préstecs de fins a 30.000 euros, amb una resposta immediata a les sol·licituds, totalment telemàtic i amb els costos bonificats. Més enllà d'aquestes mesures a través de l'ISBA, hem activat -com bé saben- un paquet de mesures per mobilitzar 2.000 milions, dels quals 50 van en aquesta línia especial de liquiditat.

El Govern ha aprovat un seguit de mesures extraordinàries, entre les quals hi ha tota una sèrie de mesures fiscals que incorporam en els pressuposts de 2023. També volia recordar en matèria fiscal una fita molt important de la qual s'ha parlat avui en el plenari, que és el desplegament dels pressuposts generals de l'Estat del Règim Especial de les Illes Balears, un repte que teníem com a societat i que l'impuls que presenten els nous incentius fiscals per a les empreses i autònoms de la comunitat, entenem que ajudarà al teixit productiu per al manteniment i la creació de llocs de feina i per les inversions.

En concret, les mesures fiscals que figuren en els pressuposts de les acordades amb l'escut social són noves mesures tributàries de suport als col·lectius més vulnerables a les persones i famílies que es veuen més afectades per fer front a la situació d'actual inflació. Per tal de possibilitar un major poder adquisitiu es plantegen mesures lligades al tram autonòmic de l'impost de la renda de les persones físiques. Augmentam un 10% la despesa màxima deduïble de les deduccions autonòmiques que ajudaran més persones i amb més quantitat. S'amplien els límits d'ingressos per poder acollir-se a aquestes deduccions autonòmiques, el llindar màxim de declaració conjunta passa al 52.800 euros, el 2021 oscil·lava entre 25.000 i 48.000, i en declaració individual passa a 33.000 euros, en les declaracions individuals que abans estaven entre 2.500 i 30.000.

A més, això amplia fins a un 40% els declarants d'IRPF que quedaven exclosos i s'espera que ara es puguin beneficiar al

voltant del 80% de les persones que presenten una declaració de la renda. A més, i en la línia d'establir mesures que ajudin a suportar les pujades del tipus d'interès, s'estableix una nova deducció autonòmica d'IRPF en el cost de les hipoteques variables per a aquests ciutadans que han patit una pujada dels interessos i no podran aplicar la deducció estatal, per un import màxim de fins a 250 euros. A més, es redueix l'impost de transmissions patrimonials per la compra d'habitatge habitual. Com saben, teníem un tipus reduït del 5% per a habitatges de fins a 200.000 euros, i ara serà un tipus reduït del 4% pels habitatges de menys de 270.000 euros. I, per altra banda, reforçam la progressivitat una altra vegada d'aquest impost, augmentam el tipus al tram de més d'un milió d'euros fins al 12%, i a partir dels 2 milions d'euros, la tarifa se situa al 13%.

A més, s'augmenta la deducció per a llibres de text fins a 220 euros per fill. I es crea -i això és important- una nova deducció a les subvencions i ajuts per pal·liar l'impacte de la inflació de tal manera que l'import concedit per aquestes subvencions no tenguí efecte en el tram autonòmic de l'IRPF.

Pel que fa a les taxes públiques autonòmiques, queden congelades i no s'actualitzen per no augmentar la càrrega fiscal dels contribuents.

En aquest paquet de mesures s'afegeixen altres mesures que tenen repercussió pressupostària i hem pres en el si de la conselleria.

Des de l'administració autonòmica, en una altra qüestió del nostre àmbit, hem acordat també la revisió dels contractes públics per compensar les empreses contractistes de les administracions de les Illes en els casos d'increment del cost de les matèries primeres. Amb aquesta mesura, que vàrem adoptar, primer, amb el decret per pal·liar els efectes de la guerra del passat mes de març, es preveu una compensació a les empreses i assegurar l'equilibri econòmic del contracte per tal de garantir el funcionament normal del contracte sense que hi hagi un enriquiment il·lícit per part de l'administració. En aquest sentit, en el darrer Consell de Govern hem acordat els paràmetres i la metodologia per calcular aquesta compensació, tal i com hem treballat amb el sector de la construcció, amb els consells insulars i amb la FELIB, amb l'objectiu de cap licitació no quedi aturada, i els contractistes tenguin una compensació justa, facilitant aquesta mesura tant a nivell del Govern com dels consells insulars i els ajuntaments.

Altres mesures rellevants en matèria de contractació pública i que responen també a la voluntat de fer de la contractació pública una política pública que faci costat al teixit empresarial, hem adoptat el sistema dinàmic d'adquisició. En resum, aquest sistema esdevé en un concurs públic que es troba obert permanentment, és una eina per racionalitzar la contractació i es troba obert al llarg de tota la vigència a qualsevol empresa que compleixi els criteris de selecció, i així ens permet disposar d'un major nombre d'ofertes i millorar la competència a més de suposar un estalvi en terminis i càrregues administratives.

El 2023, una vegada l'Estat ho ha posat en marxa, s'aplicarà per primera vegada la contractació de material fungible d'equipaments informàtics. A més com saben, en matèria de contractació, la central de contractació continuarà i continua

fent totes les licitacions a través de lots, tant per illes com per objecte del contracte afavorint la participació de les PIME de totes les Illes. A més, ha anat desenvolupant noves clàusules de caràcter mediambiental, social i laboral, de les quals hem establert les directrius per a la seva inclusió a la contractació. S'incorporen criteris ambientals de sostenibilitat i eficiència energètica per garantir, per exemple, la compra d'un mínim d'aliments de producció ecològica o de temporada de venda directa, o s'amplia la reserva de contractes per a centres especials d'ocupació d'iniciativa social i les empreses d'inserció, entre d'altres.

D'altra banda, per a 2023 continuem desplegant mesures encaminades a la modernització de l'administració pública al servei de la ciutadania, millores de la gestió del control financer per fer una administració de major qualitat i en defensa dels interessos de la ciutadania i els recursos públics. Pretenem continuar avançant en mesura d'administració electrònica, per una major agilitat administrativa, per una eficàcia i eficiència en l'ús dels recursos, en l'avaluació de les polítiques públiques, en la planificació pressupostària i per una gestió financera més acurada.

La millora dels sistemes de gestió, la seva adaptació i un ús cada cop més consolidat de les dades i resultats per a la millora de la planificació a nivell pressupostari financer han estat també un dels reptes que des del principi de la legislatura volíem assumir.

A nivell de la Direcció General de Pressuposts i Finançament, aquesta legislatura hem avançat en clau interna, amb la dotació d'una Oficina de Control Pressupostari i en diverses unitats de seguiment de fons de finançament molt importants per a la comunitat.

L'Oficina de Control Pressupostari és un òrgan tècnic de control intern de les finances autonòmiques, centrat en l'establiment i administració d'un sistema d'informació quantitativa que millori el coneixement de les finances a partir de les dades per orientar les polítiques de governança i fer-les compatibles amb la sostenibilitat financera a mig i llarg termini. De fet, ara, quan es tornin a instaurar les regles d'estabilitat financera per la Unió Europea, tindrà un paper fonamental a l'hora de retre comptes als organismes supervisors, principalment a l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, i també per retre comptes a la ciutadania.

A la vegada es reforçat el personal qualificat per desenvolupar les tasques d'anàlisi i avaluació de la despesa pública. Això es complementa -i ho he explicat al plenari- amb l'encomanda feta del Govern a l'AIREF per avaluar determinades polítiques de despesa en l'àmbit d'educació i la sanitat i la sanitat. Es tracta d'un pla encarregat a l'AIREF, un estudi sobre despesa sanitària i en l'àmbit educatiu, tenint en compte que són els principals factors de despesa de totes les comunitats autònomes. És la primera vegada que el Govern fa una encomanda a un organisme de referència com és l'AIREF i amb les Illes Balears seran ja deu comunitats autònomes que han realitzat un encàrrec d'aquestes característiques o similars.

Altres àrees de la conselleria també incorporen millores en les eines de gestió i planificació. La Direcció General del

Tresor, Política Financera i Patrimoni recull en el pressupost altres mesures de millora digital i actualització dels sistemes d'informació financera i comptable i d'aplicacions de gestió patrimonial, aquestes mesures ens han de servir per enfortir la capacitat de presa de decisions a partir, una altra vegada, de l'anàlisi de dades, així com per millorar l'agilitat administrativa.

A més, s'han adoptat noves passes en la millora de la transparència de l'administració, un dels principis fonamentals de la nostra actuació. Pel que fa a la publicació de dades en l'entorn de les eines de govern, es fa servir el catàleg de dades obertes del BOIB, i des de la conselleria volem continuar fent feina amb l'estratègia de dades obertes, això és: dades que donam a la ciutadania perquè la ciutadania les pugui analitzar i treure les seves pròpies conclusions, en implantar eines d'intel·ligència de negoci que permeten aquesta anàlisi per part de les persones interessades.

Respecte de la Intervenció General, també es fan millores, per exemple, en l'àrea d'auditoria, en formació de personal auditor i l'adquisició d'eines informàtiques per ampliar els controls basat en l'anàlisi massiu de dades. Es prepara la implantació de la nova versió del sistema econòmic financer, el SAB HANA, i es fan les primeres passes per preparar la migració des del sistema actual.

Cal destacar en aquest departament la incorporació de nou personal per realitzar els controls addicionals de la gestió del Fons de mecanismes de recuperació i resiliència, una reestructuració de l'àrea de fiscalització per incrementar el nombre de controls posteriors que permetin disminuir el control previ.

D'una altra banda, i en matèria de finançament, una altra novetat és que a partir de l'aplicació del nou règim fiscal de les Illes Balears, el 2023, des de la Direcció General de Finançament i la PITIB treballaran, juntament amb l'Estat, en desenvolupar el reglament que regula els nous incentius fiscals i en fer el seguiment de la seva aplicació, tal i com està previst a la llei per saber els efectes i l'avaluació d'aquest règim fiscal, per tal de fer-ne també la seva actualització quan calgui.

A través d'aquest seguiment dels beneficis del règim fiscal, també s'ha previst una unitat per fer el seguiment dels projectes que reben finançament amb el factor d'insularitat i les inversions de l'Estat a la resta del territori espanyol.

En relació amb altres qüestions clau, com és el sistema de finançament autonòmic, a més de fer-ne el seguiment i el procés iniciat per a la seva reforma, per a la reforma del sistema de finançament, s'impulsa la realització d'un estudi per part dels professors de la Universitat de les Illes Balears per analitzar l'impacte del cost sanitari de la població flotant. Com bé saben, es reben compensacions per aquesta població flotant absolutament insuficients, i un dels requeriments o de les reivindicacions d'aquesta comunitat autònoma és que es tenguí en compte el cost de la població flotant en totes les magnituds del sistema, i així podrem tenir un estudi amb dades contrastades i quantificades de quin és aquest cost.

En relació amb el pressupost del 2023, quant a l'Agència Tributària de les Illes Balears, s'augmenta el seu pressupost,

principalment per dues actuacions per millorar i modernitzar l'administració: d'una banda, els comptes preveuen la possible adquisició d'un nou edifici per ubicar els serveis centrals de l'Agència Tributària, i, d'una altra banda, contempla la implantació d'un nou sistema informàtic integral per a les seves aplicacions de gestió, que, a la vegada puguin aportar dades per analitzar el que passa al nostre territori.

Per això, el pressupost de la conselleria incorpora una partida de 4,3 milions d'euros per a aquestes dues actuacions.

L'Agència Tributària de les Illes Balears compta amb un pressupost de 15,2 milions d'euros per al 2023, la qual cosa suposa un augment de 3,3 milions.

Una altra de les seccions del pressupost, a la Secció 31, de serveis comuns i despeses diverses, on hi ha una reducció molt significativa per dues raons: per una banda, el factor d'insularitat, ja que no es troba agrupat en aquesta secció i es destrueix a les diferents conselleries, i també una partida que baixa, que és el cost de subministrament elèctric que en el pressupost del 2022 apareixia centralitzat en aquesta secció, i ara també apareix distribuït a les diferents conselleries.

A la Secció 32 figura l'increment del finançament dels consells insulars, figurat tot el finançament dels consells insulars i, en conseqüència, l'increment, aquests 553 milions, que significa un increment del finançament dels consells insulars de 125 milions, pràcticament un 30%. I volíem recordar que des del 2015 el finançament dels consells insulars s'ha incrementat un 104%.

Pel que fa al deute, amb aquests increments de pressuposts, enfocats al reforç dels serveis públics, i també aquestes mesures adreçades al manteniment de les rendes de les famílies i de les empreses, no han impedit a l'administració avançar de forma paral·lela en el sanejament de les finances públiques. En aquest sentit, em refereix a la línia de control i reducció del deute públic. Per primera vegada, a la passada legislatura, es va reduir el deute en termes absoluts i també s'ha produït aquest efecte en aquesta legislatura, la previsió actual és tancar el 2022 a un nivell molt similar en deute, en termes absoluts, al del 2019, per sota dels 9.000 milions d'euros, l'any passat es va situar en els 9.005 milions d'euros, 115 milions menys que el 2020.

Enguany es preveu continuar amb la reducció del nivell de deute, situant-se en l'entorn del 25% del producte interior brut per al 2022, i per al 2023 acabar amb un deute situat per sota del 24% del Producte Interior Brut. Aquestes dades, que signifiquen 5 punts per sota del deute del 2015 i 2 punts per sota del 2019, estan avalades per l'informe que ha fet l'AIReF sobre la sostenibilitat i els comptes públics que ha presentat la comunitat autònoma per ser aprovats pel Parlament de les Illes Balears.

Així, haurà estat possible transitar la pandèmia sense deteriorar el nivell d'endeutament d'aquesta comunitat autònoma.

En termes pressupostaris, la Secció 34, deute públic, recull una previsió menor d'endeutament que el 2022 per les quotes

pendents d'amortitzar, o que vencen el 2023, són menys altes que les de 2022.

I arribam a la darrera secció pressupostària d'aquestes exposicions, que és la Direcció General d'Acció Exterior, especialment relacionada amb les institucions europees. Presentam un reforç d'aquesta acció exterior i la feina per obtenir un major reconeixement de la insularitat a nivell de la Unió Europea, un àmbit en el que hem avançat de forma significativa aquesta legislatura, com ens havíem proposat.

En aquest departament repassaré les principals fites i objectius. L'estratègia d'illes a nivell de la Unió Europea i el lideratge de les Illes Balears, en el seu impuls a les institucions europees, enguany hem assolit un acord històric en el Parlament Europeu, amb Impuls iniciativa de les Illes Balears, en suport a la resolució del tractament específic, amb mesures de suport a les Illes, i per seguir avançant en un pacte d'illes de la Unió Europea que desenvolupi una agenda insular a nivell de la Unió Europea; es treballa en el marc de la Presidència de les Illes Balears, de la Comissió de les Illes de la Conferència de Regions Perifèriques i Marítimes d'Europa, a la qual vam assolir un consens, fa mesos, a l'Assemblea de d'illa de Gotland de totes les illes de la Unió Europea per a aquesta reivindicació d'avançar de forma decidida cap a un pacte de les Illes de la Unió Europea; es treballa en sintonia amb el secretari d'Estat per la Unió Europea del Govern d'Espanya, i, en aquest sentit, l'executiu estatal ha accedit que l'avanç de la política insular estigui entre les prioritats a nivell territorial de la presidència espanyola de la Unió Europea, com va manifestar el president Pedro Sánchez en fer explícit el seu suport a les Illes Balears, amb l'objectiu de tenir un encaix especial de les Illes davant de les institucions europees.

D'altra banda, un punt destacat és la reestructuració que ha fet de les Illes Balears, el Consorci Centre Balears Europa s'ha transformat en la Fundació Illes Balears d'Acció Exterior, com ja havíem anunciat a diferents compareixences, en impulsar el seu paper instrumental de l'acció exterior de les Illes Balears i de la gestió dels fons europeus, i té un pressupost d'1,3 milions, a nivells similars de l'any 2022.

S'han posat en marxa diferents serveis, també de la Direcció General de Relacions Exteriors, com és el Servei de seguiment normatiu, perquè tota la normativa que es fa a nivell europeu afecta directament les nostres illes i la nostra comunitat autònoma. I també s'han posat a punt la nova oficina de les Illes Balears davant de la Unió Europea, a Brussel·les, amb el nou Espai Illes, a disposició no només de les institucions de les Illes Balears, sinó també dels agents socials i econòmics de la nostra terra.

Un bon funcionament, també que s'ha aconseguit del programa de formació en acció exterior i Unió Europea -com bé saben-, un programa que ha resultat de molt d'èxit per a sis joves graduats universitaris que estan cursant i que ja tenen l'oportunitat de formar-se de manera pràctica en l'àmbit europeu i de l'acció exterior, en estades combinades a Palma i a Brussel·les aprenen de primera mà del treball de les diferents institucions europees, així com en el marc d'acció exterior de les Illes Balears i de la defensa de la insularitat.

I finalment s'ha millorat i s'ha reforçat la relació amb el cos consolar de les Illes, amb una relació bilateral, impulsant la interlocució per atendre les necessitats dels diferents consolats i també per a la difusió de l'acció del Govern de les Illes Balears en aquesta població, que significa el 25% de la població d'aquesta comunitat autònoma.

Aquest ha estat el repàs de les actuacions de les línies principals de la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors, i quedat a la seva disposició per a preguntes i plantejaments.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Consellera. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps màxim de 45 minuts per tal que els grups parlamentaris puguin preparar la formulació de preguntes o observacions, per la qual cosa es demana als portaveus si volen una suspensió de la sessió o si podem continuar.

Per tal de formular les preguntes o observacions, tot seguit es procedeix a la intervenció dels grups parlamentaris. La Sra. Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors podrà contestar globalment totes les preguntes o bé contestar individualment després de la intervenció de cada portaveu.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Contestaré de manera conjunta, presidenta. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Costa per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. COSTA I COSTA:

Moltes gràcies, presidenta. Molt bones tardes, consellera, molt bones tardes, també al seu equip de la conselleria. Jo intentaré ser molt breu, perquè ja duim unes quantes hores aquí al Parlament, direm que tot el dia al Parlament de les Illes Balears i, per tant, seré breu i crec que bastant genèric, seré més genèric per al conjunt del pressupost, que no tant per a la conselleria, per al pressupost de la conselleria en concret.

Des del Grup Parlamentari Popular tenim la sensació -i ara ho argumentaré- que als pressuposts de la comunitat autònoma per a l'any 2023 s'ha estirat molt la corda pel que es refereix a expansió de la despesa, concretament s'han expandit la despesa en 731 milions d'euros, un 15%, la despesa no financera -perdó- amb 771 milions d'euros, la despesa no financera, perquè és la que realment compta, i s'ha arribat fins als 5.947 milions d'euros. Això és evident que és un increment de despesa mai vist a la comunitat autònoma, mai en la història d'aquesta comunitat autònoma no s'havia produït un increment de d'aquest calibre, no? Per què s'ha pogut produir un increment d'aquest calibre? Enguany no faré reflexions quant a si s'ha estimat bé aquesta quantia o aquesta altra del que referesc als ingressos tributaris que no depenen de la liquidació del sistema de finançament, que és evident que és una transferència fixa. Confiarem, per tant, en l'informe econòmic

financer que s'ha fet i amb les estimacions que s'han fet en aquest sentit.

No obstant això, del propi sistema de finançament, les bestretes a compte del sistema de finançament de cara a 2023 s'incrementen en 331 milions d'euros. Vostè ha fet referència, Sra. Consellera, a la liquidació provisional del sistema de finançament de l'exercici 2021, que s'incrementa en 346 milions d'euros. Vostè ha dit, bé, realment hi ha hagut un diferencial molt important en la liquidació provisional; és cert, un increment molt important, això es deu a l'increment d'activitat econòmica que hi va haver l'any 2021; és evident que hi va haver un increment de l'activitat econòmica, però també és cert -i aquí és allà on volia anar un poquet- que el segon semestre de l'any 2021, l'impacte de la inflació ja existia. I també és evident també que l'any 2023 vostès fan les estimacions de l'increment del PIB, el deflactor del PIB denota que es preveu una xifra important d'inflació de cara 2023.

En conseqüència -nosaltres ho hem dit públicament-, evidentment no es poden establir quanties perquè no sap quina part es pot veure a l'impacte de la inflació respecte dels ingressos tributaris. Vostè, Sra. Consellera, dirà que no és tot degut a l'increment d'activitat econòmica, i nosaltres el que li direm és que pot haver-hi una part que s'incrementa en activitat econòmica però una altra part és deguda a la inflació, és evident, és evident.

Compte rodó, si sumam els 334 milions d'euros més de bestretes a compte, 346 milions d'euros de liquidació provisional, només referida a ingressos tributaris, de liquidació provisional només d'ingressos tributaris, i els tributs cedits, l'increment de tributs cedits, 278 milions d'euros, que una part pot ser deguda que l'estimació que s'ha fet, clar, com que ha estat superior a la que ha fet el 2022 respecte de la previsió inicial, pot haver-hi una certa variació, però el total de la quantia que suma aquestes tres partides són 955,7 milions d'euros d'increment que podríem dir d'ingressos tributaris, el 2023 respecte de 2022. Clar, nosaltres hem fet públic més d'una vegada que els ingressos tributaris de la comunitat autònoma per a l'any 2023 creixen de l'ordre quasi de 1.000 milions d'euros, i la pregunta que ens formulam nosaltres és: tenint 1.000 milions d'euros més d'ingressos tributaris, i és cert que els fons de garantia i el fons de suficiència han caigut i, en conseqüència, això ho compensa; i és cert que les transferències de capital major, tal vegada si descomptam els fons europeus, són inferiors, però és evident que aquest increment d'ingressos tributaris és tan enorme que creim -almenys ho creim des del Partit Popular- que s'haurien pogut fer altres coses que no fossin estrictament despesa.

I vostès el que han fet és traslladar aquest increment d'ingressos tributaris a despesa, tot a despesa, i li deia abans, han estirat molt la corda, per exemple, circumstàncies que denoten que jo crec que han estirat bastant la corda. Era necessari amb aquest increment d'ingressos tornar pressupostar com a ingrés 110 milions d'euros dels protocols del 2015, del conveni de carreteres de 2004, era necessari tornar-lo a pressupostar, quan tothom sap que no arribarà ni un euro? I dic que tothom ho sap, perquè no ha arribat ni un euro mai a no ser el 2'13, 90 milions d'euros del conveni del 98. Per tant, quina

necessitat hi havia, si no és per estirar al màxim la despesa, de pressupostar aquests 110 milions d'euros?

Per altra banda, era necessari aprovar un -perdó, un altre fet que em pareix transcendent-, era necessari incloure dins els ajusts de comptabilitat nacional un ajust positiu per inexecució de 130, si vaig bé, 133,7 milions d'euros? Jo li faré una referència respecte d'aquesta quantia elevadíssima d'inexecució del 133,7 milions d'euros, però incidint en això, era necessari tenint 1.000 milions d'euros més d'ingressos tributaris, era necessari aprovar, almenys aprovar inicialment, un pressupost amb dèficit en 112,1 milions d'euros de dèficit, dèficit cerc, en aquest cas?

La resposta que tenim des del Partit Popular és que creim que hi havia una alternativa millor en aquest pressupost, una alternativa més prudent i una alternativa en la qual ja en el pressupost inicial es plantejà un pressupost amb estabilitat pressupostària o amb superàvit, fins i tot -vostès han tancat amb superàvit el 2021, 340 milions d'euros, ara li diré un poc per què, crec que han tancat vostès amb superàvit, segurament també tancaran amb superàvit el 2022, segurament, si seguim el comportament un poc que s'ha produït en exercicis anteriors... era necessari aprovar un pressupost amb dèficit? Nosaltres creim que no, nosaltres creim que amb l'increment d'ingressos tributaris, que una part significativa creim que és deguda a la inflació, creim que s'haurien pogut fer tres coses, el compte de gastar-ho tot, creim que s'haurien pogut fer tres coses.

Primera, s'hauria pogut gastar un poc més, evidentment, això està clar, una part dels ingressos tributaris que es tenen es podrien haver gastat, addicionalment, no diré quanties. si escau en el seu moment ja ho direm, però s'hauria pogut gastar més, s'hauria pogut ser més prudent, plantejar un pressupost amb estabilitat pressupostària com a mínim o amb superàvit, i s'haurien pogut baixar els impostos.

Vostès han baixat els impostos, sobretot de deduccions, alguna mesura a l'impost de transmissions patrimonials hi ha, però essencialment a l'IRPF. Vostè sap, Sra. Consellera, que l'IRPF no té impacte, la reducció de l'IRPF el 2023, si ho fa ara als pressuposts, no té impacte el 2023, perquè les bestretes a compte del sistema de finançament, concretament per l'IRPF estan tancades. Vostès rebran el mateix el 2023, encara que rebaixassin la tarifa de IRPF, com planteja el Partit Popular, això no tendria impacte pressupostari per al 2023; encara que ampliassin o fessin deduccions noves a les que vostès han plantejat en el pressupost, i que jo no tenc cap problema a dir-li, jo crec que estan bé els increments dels llandars que vostès han plantejat a les deduccions, seria absurd que li digués el contrari, perquè són 3.000 euros més del que plantejàvem nosaltres de llandars de renda, en conseqüència, seria absurd que li digués el contrari, però creim que s'hauria pogut arribar més lluny amb alguna deducció, per exemple, per naixement, per exemple, s'hauria pogut rebaixar la tarifa de l'IRPF i s'hauria pogut arribar més lluny a altres impostos que sí que tenen impacte pressupostari el 2023.

Però, miri, a l'impost de transmissions patrimonials vostè preveu un increment de recaptació de 300 milions d'euros, 300 milions d'euros si anam a la previsió inicial, jo no sé com tancaran vostès el 2022, però si anam a la previsió inicial,

vostès tenien, han pressupostat 300 milions d'euros més de transmissions patrimonials, en essència l'increment de preus que s'està produint a les Illes Balears, no només a habitatge, sinó a tot, és evident.

Resumint, Sra. Consellera, creu que -aquesta és la pregunta que li faig, Sra. Consellera-, creu que hi havia una alternativa a aquests pressuposts? No creu que s'haurien pogut baixar més els impostos, com proposa el Partit Popular?

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Costa. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula la Sra. Martín per un temps de deu minuts.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, presidenta. Benvinguts la consellera i tot l'equip que avui l'acompanya. La veritat és que, per la nostra banda, poques preguntes avui a fer, ja que els pressuposts han estat àmpliament consensuats. Sí que és cert que queden alguns punts de millora que elaborarem al llarg d'aquestes setmanes, i també són coneguts per la consellera, algunes de les qüestions que teníem ja les ha plantejades ella en la seva exposició, i d'altres ja han estat demanades pel Partit Popular, per tant tenim molt clar que es respondrà.

S'ha parlat d'estirar la corda, un temps s'estirava la corda per ofegar la ciutadania i les empreses, i ara el que es fa és donar oxigen. Crec que és molt evident el canvi de tarannà d'aquest govern respecte d'altres anteriors.

Simplement li volia fer una pregunta molt concreta, com sap, estam en tràmit de la nova llei de cooperatives, que és una exigència i una reclamació de fa anys d'aquest sector. I l'altre dia, quan varen venir a comparèixer, varen posar damunt la taula la dificultat d'accedir a la contractació pública. Vostè ha parlat del tema de contractació pública, i li volia demanar si tendran cap línia de feina específica per millorar les clàusules socials, en quin sentit?, pensen treballar amb les cooperatives?

Vostè també ha parlat del programa d'autònoms exprés, i en relació amb aquesta qüestió també li demanam que ampliï una miqueta el programa, quins són els objectius, de quina manera funciona, etc.

Simplement aquestes dues qüestions, d'altres ja es presentaran via esmena i que ja li aniran fent. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Martín. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Pérez-Ribas per un temps de deu minuts

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, presidenta, i enhorabona per la seva elecció. Benvinguda, consellera, i benvingut tot l'equip de la consellera.

A la seva exposició ha manifestat que enguany, en aquest pressupost, s'ha incrementat un 25% el que es rebia en base al sistema de finançament autonòmic per a la liquidació de 2021, que s'ajuntaven també les bestretes. Per tant, estem amb un pressupost -també ho ha dit el Sr. Costa- que ja abans de començar a confeccionar-lo tenia un increment d'ingressos respecte de l'any anterior. Per tant, vostè ha estat una consellera afortunada en una època de eleccions, a més a més, o sigui que els pressuposts poden ajudar a determinades polítiques.

El que passa és que -i li volem dir- hem tengut una oportunitat que s'ha desaprofitat, aquest increment de recaptació que venia pel sistema de finançament autonòmic es podia haver compensat amb una deflactació dels trams d'IRPF, no per baixar impostos als ciutadans de les Illes Balears, sinó com a mínim per no pujar-los, perquè en això hem insistit molt, no deflactar els trams de l'IRPF, sobretot els trams baixos, no significa que no es baixin els impostos, significa que el que estan pagant els ciutadans que estan afectats pels trams baixos és més del que pagaven l'any passat, perquè és evident que la inflació afecta greument les rendes baixes i tenen menys poder adquisitiu, i amb menys poder adquisitiu paguen igual o més impostos dels que pagaven el 2021.

A més a més, i és curiós perquè als seus documents d'aquest pressupost ja queda demostrat que el pressupost inicial de l'Impost de la Renda de Persones Físiques, que es va plantejar per a 2022 estava pressupostat en 1.400 milions, i al tancament de 2022 es preveu una quantitat inferior al que s'havia previst. Evidentment, la crisi ha afectat i determinades situacions per la COVID, el tema de la guerra, han afectat, i la recaptació per IRPF serà menor de la que estava pressupostada el 2022, però encara i així el 2023 tornen pujar una previsió d'ingressos de 1.468 milions, que diuen que és un 3% respecte del pressupost de 2022, però que realment és un 16% més del que està previst recaptar. Per tant, els ciutadans de les Illes Balears, segons les seves previsions, pagaran un 16% més d'imposts, d'IRPF, que l'any passat. I això es podria haver regularitzat deflactant els trams d'IRPF com des del nostre grup parlamentari li hem demanat en moltíssimes ocasions. Per tant, no val dir que el Govern no puja impostos, clar que els està pujant, està pujant els impostos d'IRPF al tram autonòmic, perquè en de deflactar els trams d'IRPF autonòmic, els ciutadans tenen menys poder adquisitiu i paguen una quantitat més alta d'imposts.

I respecte de la seva conselleria, ... bé, sí, també vull insistir que s'hauria d'haver aprofitat aquest increment en la recaptació per amortitzar més deute, però, bé, vostè ja ha dit que intentaran amortitzar, que ja tenen previstes previsions d'amortització de deute, i en això tenen el nostre suport.

Ja sobre la seva conselleria, ha parlat d'una manera molt extensa d'ISBA, de què significa ISBA en tots dels crèdits i l'ajuda a les empreses durant l'època de la crisi derivada per la pandèmia, i és ver que ja hi ha poca morositat -i ens en congratulem, evidentment- i també és ver que hi ha poca morositat, perquè l'equip d'ISBA va fer molt bona feina amb la gestió d'aquests crèdits, els avals estaven molt ben donats i sempre ha funcionat molt bé la tramitació d'aquests crèdits i d'aquests d'aquests avals. El que passa és que també segurament hi ha poca morositat, depenent de les lleis concursals que durant molt temps han estat bloquejades i

esperem que això no signifiqui que quan les lleis concursals permetin concursos, tot això esdevengui una fallida de moltíssimes empreses.

Ho ha comentat també la portaveu d'Unidas Podemos, el tema dels crèdits a autònoms exprés considerem que és una bona iniciativa. Des del nostre grup parlamentari en alguna ocasió hem demanat és que des d'ISBA es fessin projectes o programes d'ajuda a la innovació, a la innovació de les nostres empreses. Els projectes d'innovació que molts de pics estan regits per diferents concursos o convocatòries que creen molts de problemes, sobretot a les petites empreses, a les PIME, que és la major part de les empreses que tenim a les nostres illes, presentar-se a concursos,... és complicat per a moltes d'elles, i si ISBA tingués ja un fons preparat per a millores a la innovació de les empreses seria beneficiós per millorar la capacitat principalment competitiva de les nostres empreses.

Ja ho han dit, però bé, volem insistir que veiem d'una manera positiva que s'incrementin els ingressos per les deduccions autonòmiques que ja estan previstes aquest projecte de llei, el que passa és que segurament seria més beneficiós per als ciutadans una baixada d'IRPF que incrementar les deduccions, perquè tots som conscients que hi haurà molts de ciutadans de les nostres illes que no aplicaran aquestes deduccions i molts d'ells que ni tan sols presentaran declaració de la renda, perquè no arribaran al mínim. Per tant, es perden aquestes bonificacions. Si es baixés l'IRPF dels trams autonòmics, tots els habitants de les Illes, aquest 80%, aquest 40% de més que diu de la població que es veu afectat per aquestes deduccions autonòmiques, es veuria realment beneficiat per una càrrega fiscal més baixa.

Sobre la Central de Contractació, així com l'Oficina de Control Pressupostari que ha comentat, bé, evidentment desitjar que siguin el més eficients possible. També s'hauria de demostrar aquesta eficiència aconseguint, sobretot la Central de Contractació, que la despesa de la comunitat autònoma a determinades compres baixés; i pel que veiem les despeses no baixen. O sigui que l'eficiència de la Central de Contractació, bé, s'haurà de veure després si realment és eficient, que esperam que sí per al bé de tots els ciutadans de les Illes Balears.

Bé, com ja hem anunciat, presentarem esmena a la totalitat a aquest projecte de llei de pressuposts i en el seu moment ja parlarem dels motius.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Campomar, per un temps de deu minuts.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies, presidenta. Gràcies, consellera, i a tot l'equip que avui ens acompanya. Encetam avui un cicle intens que ens espera fins a final d'any.

Nosaltres, evidentment, no compartim els plantejaments que han fet els que m'han precedit, tant el Partit Popular com Ciutadans, que la millor solució seria la baixada d'IRPF o la deflactació de l'IRPF, com li vulguem dir. Nosaltres creim que..., a part que també creim que això al final per combatre la inflació té un efecte d'incrementar la demanda i que, per tant, al final també s'incrementen preus, crec que és millor protegir aquesta majoria social o ajudar aquesta majoria social amb un escut social com aquest que es planteja en aquests pressuposts de 2023.

El fet que s'hagin superat 4.000 milions d'euros en polítiques socials, que sigui un 77% més que el 2015 en qüestions diguem..., crec que en sanitat, educació, serveis socials, habitatge i ocupació, crec que són dades importants que cal posar en valor i que nosaltres almanco les hi posam.

Sí que tal vegada crec que ens podria fer qualche incís respecte d'alguna mesura més..., les més impactants d'aquest escut social o també, no sé, per exemple, sobre la renda garantida, pensam que nosaltres aquí tenim una renda, no la tenen totes les comunitats autònomes, n'hi ha d'altres comunitats autònomes que l'han imitat, però vàrem ser de les comunitats autònomes pioneres a posar una renda garantida que pràcticament no existia a cap altra comunitat autònoma, han seguit aquesta..., però no totes la tenen i, per tant, és una eina també efectiva per lluitar contra aquesta crisi que ens ha tocat viure amb la pandèmia i aquesta nova crisi ara que encara vivim que és producte de la guerra, de la invasió russa a Ucraïna i que produeix tota una sèrie o accelera una sèrie de qüestions que tal vegada jo estic convençuda que haguessin arribat, el tema de l'escassetat d'energia i de falta de recursos haguessin arribat, però vaja, s'ha accelerat aquest procés d'una forma dramàtica i ara la vivim de forma intensiva.

Per tant, nosaltres de totes maneres també posam molt en valor..., és ver que aquests anys amb la pandèmia i amb aquesta qüestió d'escut social tal vegada no hem pogut fer aquest incís, però el tema del model productiu és molt important. Jo crec que el tema de la COVID és ens va proporcionar una fotografia exacta del que ens passaria quan no hi hagi turisme a aquestes illes, que és res, no hi ha res, és terra cremada.

Per tant, sabem que vénen moltes crisis, tenim moltes crisis en aquest moment que ja són aquí; l'emergència climàtica, com he dit, l'escassetat, ... és a dir, qüestions que ens afectaran molt al nostre territori i crec que nosaltres hem de ser capaços de fer del nostre model econòmic més important, que és el turisme, una qüestió d'estabilitat econòmica, que sigui compatible, però sense deixar de banda que hem de cercar aquesta estabilitat econòmica també a altres models econòmics, no només basats en el turisme.

Crec que la pandèmia de qualque manera ha frenat aquest impuls, però demanam que aquest impuls s'acceleri al màxim perquè creim que és molt important, precisament pel que he dit. Crec que no haguéssim tengut o jo almanco no hagués imaginat mai una prova pilot com la que hem passat aquí amb la COVID que ens ha posat davant la cara que ens passaria si no tenguéssim o..., vull dir, si només hem de viure d'això i això al final, aquest model turístic, va baixant i va baixant per moltes

qüestions que no depenen de nosaltres i que això és el que hem viscut.

Per tant, totes les propostes que ens ha relatat en tema d'ISBA nosaltres les veim molt positives, crec que ha estat un instrument molt important per fer front a aquestes crisis, l'ajuda als autònoms i a les petites empreses per aguantar els seus negocis durant tot aquest temps en què han tengut moltes dificultats perquè no hi havia entrades. Per tant, endavant i que s'incrementi aquesta proposta que es du en aquests pressuposts de 2023.

Després ja una mica..., crec que vostè ha mencionat una sèrie d'eines per fer seguiment. Jo crec que ja ho havia comentat altra vegada, eines per fer un seguiment d'un sistema de finançament autonòmic, eines per fer un seguiment de com impactarà aquest règim fiscal. Això m'ha paregut entendre, si ho pot detallar una mica més. També per seguir aquest fons d'insularitat, que per primera vegada el tendrem, crec que hem de ser transparents i a la vegada eficients i també hem de saber veure, perquè això ens permetrà avaluar si realment són instruments vàlids per a la nostra economia i per a la nostra gent que viu a les Illes Balears. Per tant, si ens pot donar una mica més de detall, perfecte, però bé, crec que són eines que s'han de millorar i que s'han de fomentar.

També el tema que ens ha..., encara que sembli una cosa de no tan gran inversió, però la feina que es fa davant la Unió Europea per tenir una agenda insular davant l'estratègia davant la Unió Europea de reconeixement de la nostra insularitat i, sobretot, que hi hagi qüestions de competitivitat que no ens penalitzin, que nosaltres no som iguals que els territoris... fins ara pràcticament a les illes de la Mediterrània, i a nosaltres també, a la pràctica ens tracten com si fóssim continent, com si fossin regions peninsulars i, per tant, crec que és important insistir en aquesta..., que ja sé que ho fan, però nosaltres els animam a insistir-hi, perquè realment els reptes que tenim endavant... precisament a les Illes serà on ens afectaran més, tant l'emergència climàtica, com l'emergència de recursos energètics, com les matèries primeres, etc.

Per tant, al final fins ara hem estat com una zona d'oci, no?, d'oci per a la Unió Europea, som la zona d'esbarjo, jo crec que hi ha gent que es pensa que nosaltres sempre estam de vacances, no és així. Realment, aquí hi viu molta gent. Sabem que amb aquests vint anys pràcticament tenim un 50% més de població que això provoca moltes qüestions i molts de serveis i... realment aquesta insularitat i aquesta forma de model econòmic ens està afectant moltíssim. Per tant, sí que l'anim a insistir en aquesta qüestió.

I una qüestió que jo crec que en qualque moment, ja no record si era la legislatura passada -perquè he de reconèixer que amb la pandèmia de vegades perd una mica..., no sé si a tothom li passa, però..., si quan ho vaig fer... tenc com un poc de llacuna mental-, en el sentit que quan..., en aquest sentit d'avaluar el nostre benestar, en aquest sentit d'avaluar, crec que hem de fer una recerca i hem de tenir uns indicadors, que no només sigui el PIB. No podem seguir només mesurant el nostre benestar per un creixement econòmic. Ho hem vist, tenim una temporada turística rècord, la vàrem tenir el 2019, la vàrem tenir el 2018, però en el fons no és un benestar estructuralment

fort, no ho és, ho hem vist i ho hem sofert, fins i tot tenim problemes de desigualtat, tenim problemes de... moltes altres problemàtiques.

Per tant, jo convid -no sé si és competència d'aquesta consellera o de qui perquè a vegades aquestes qüestions es comparteixen- a la recerca que puguem tenir indicadors que realment ens donin una visió de si milloram el benestar o no, i que no només sigui una qüestió de si hem crescut econòmicament, si hem tengut més ingressos, si han vengut més turistes, si el PIB ha augmentat o ha baixat.

En qualsevol cas, moltes gràcies a tots i totes.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Campomar. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas per un temps de deu minuts.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. Buenas tardes a todos los asistentes a esta comisión. Usted, Sra. Consejera, ya sabe cuál es mi opinión sobre los presupuestos, ya la he mostrado en otras ocasiones, hoy mismo en el pleno, en la sesión plenaria de esta cámara me he dirigido a usted para preguntarle sobre cómo creía que iban a mejorar la vida de los ciudadanos con estos presupuestos expansivos, y yo le he contestado cuál era mi parecer al respecto.

Por tanto, me voy a centrar en esta intervención específicamente en lo que atañe a su consejería, a los presupuestos de su consejería y en concreto voy hacerle algunas preguntas y algunas dudas que me surgen del análisis de sus presupuestos.

En primer lugar, quería hablarle de la Fundación Illes Balears d'Acció Exterior. El antiguo consorcio Centro Balears Europa que vemos que tiene un presupuesto de 1.311.233 euros.

Entre las funciones de esta fundación -lo digo porque tal vez este presupuesto está, desde mi punto de vista, bastante hinchado y podríamos mejorarlo bastante, ¿no?-, entre esas funciones está la asistencia y apoyo en materia de fondos europeos. Yo me pregunto dónde quedan las funciones de la Consejería de Fondos Europeos y concretamente la Dirección General de Fondos Europeos, si esta fundación Illes Balears d'Acció Exterior resulta que también recoge estas funciones. Claro, es que hinchamos las funciones y duplicamos las funciones en diferentes organismos, pues luego, claro, también es muy fácil justificar estos presupuestos expansivos que ustedes presentan en este parlamento.

Además, la Dirección General de Relaciones Exteriores, que cuenta con un presupuesto de 2.125.152 euros, resulta que de estos 2 millones y pico de euros, 985.000 se van a la fundación que hemos hablado antes, la Fundación Illes Balears d'Acció Exterior, pero entonces se queda más de medio millón de euros en gasto de personal. Y digo yo: si tenemos una Fundació Illes Balears d'Acció Exterior con 1.200.000, ¿es

necesario tener además una Dirección General de Relaciones Exteriores que gasta medio millón de euros en el personal que tiene que atender esta dirección general, teniendo en cuenta que además esta dirección general duplica funciones que se deberían hacer por parte de la Dirección General de Fondos Europeos?

Además esta dirección general de Relaciones Exteriores tiene otra función que son las reuniones bilaterales con los consulados, y yo le pregunto dónde queda aquí la Delegación del Gobierno en Baleares, que usted sabrá que el artículo 149, apartado primero establece las materias de competencia exclusiva del Estado y la tercera de esas materias es precisamente las relaciones internacionales. Lo digo porque tal vez aquí tengamos otra duplicidad, que es lo que VOX está absolutamente seguro que ocurre, pero me gustaría saber cuál es su explicación a esto, porque están invadiendo competencias del Estado en materia de relaciones internacionales que las tiene atribuidas en exclusiva el Estado, y para eso tenemos aquí una delegación del Gobierno, una administración periférica del Gobierno de la nación que debe encargarse de aplicar las políticas estatales en la comunidad autónoma.

Y también es curioso porque usted nos dice que hay aquí un 25% de población extranjera -lo ha dicho en su intervención- y justifica con ello sus relaciones bilaterales -como las llama usted- con los consulados, pero luego cuando planteamos en este parlamento medidas para contener la inmigración ilegal, nos dicen que eso es competencia del Estado. Entonces, me cuesta entender que usted justifique la existencia de todos estos organismos, entre ellos la Dirección General de Relaciones Exteriores, en base a que hay un 25% de población extranjera porque -le repito- tenemos aquí una administración periférica del Estado dirigida por la Delegación del Gobierno, que es quien debe encargarse de estos asuntos.

También dice que esta relación de asuntos exteriores pues canaliza las respuestas que hay que dar al Ministerio de Asuntos Exteriores de información que a su vez pide la Comisión Europea al Gobierno de España sobre el cumplimiento de normativa europea, o sea, la Comisión Europea pide información al Gobierno de España para hacer el seguimiento del cumplimiento de la normativa europea, y el Gobierno de España a su vez, como tenemos este estado "hipermegadescentralizado", pues, tiene que pedir a la comunidad autónoma correspondiente si está cumpliendo o no en materia de normativa europea. En ese caso estaríamos más bien hablando de relaciones con el Estado, ¿no?, no de relaciones con el exterior. Es que, claro, choca un poco el querer hinchar también estas funciones para justificar una Dirección General de Relaciones Exteriores con funciones que consisten en una relación con el Gobierno de la nación.

Y además también en este punto me gustaría saber si en este objetivo de seguir los procesos por posible incumplimiento de la normativa comunitaria por parte de las consejerías del Gobierno, si se incluye el seguimiento de los incumplimientos en materia de vertidos contaminantes por parte de las depuradoras que debe mantener la Consejería de Medio Ambiente y que dirigen sus socios de MÉS per Mallorca. También querría saber en este aspecto qué objetivos ha cumplido esta Dirección General de Relaciones Exteriores

porque es cierto que esto al final nos va a costar una cuantiosa cantidad, un cuantioso importe de sanciones por parte de la Unión Europea que se han aplicado al Estado español y que evidentemente es responsabilidad ahora mismo de la consejería que está llevando a cabo esta materia que es la gestión de las depuradoras.

Y por ahora eso es todo. Gracias, consejera.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias, Sra. Ribas. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Melià, per un temps de deu minuts.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Gràcies, Sra. Presidenta. No faré intervenció perquè m'he d'absentar.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, per un temps de deu minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bones tardes, Sra. Consellera, gràcies per la seva exposició, una exposició molt àmplia, no?, perquè, és clar, vostè tant ens ha de parlar de l'orientació general del pressupost com de despeses, que és del que ens parlen els altres consellers, però també ingressos, diverses seccions -la 14, la 31, la 32, la 34, la 37-, també algunes pinzellades sobre el text articulat de la llei, tot i que la seva intervenció d'avui no hi ha fet gaire referència; i moltes d'aquestes qüestions més generals hem tengut ocasió de debatre-les, el marc macroeconòmic el vàrem debatre quan vàrem aprovar el sostre de despesa, algunes de les mesures emblemàtiques que marquen aquest pressupost vàrem tenir ocasió de debatre-les en el debat de política general, i, per tant, són coses que a l'espera de fer els debats estrictament sobre el pressupost, jo crec que no val la pena tornar-hi.

Nosaltres tot just hem començat a estudiar el pressupost, vostès i la consellera porten molt temps elaborant-lo, però nosaltres el coneixem des de fa molt pocs dies, i, per tant, nosaltres durant aquesta feina que estam fent, no descarto demanar-los directament a la consellera o als debats que farem més aclariments. Ja sap que el nostre tarannà, la nostra actitud respecte d'aquests pressuposts és mirar d'incloure alguns aspectes que creiem que poden millorar o concrecions que creiem que és necessari incorporar-les-hi. I, per tant, amb aquest esperit nosaltres ens dirigim a aquest debat, i, per tant, tampoc no li demanaré aclariments addicionals, només aquest a què li he fet referència, que he trobat a faltar a la seva exposició el ... tal vegada ... jo no m'he llegit el text articulat de la llei, però no sé si és que realment no hi ha cap novetat digna de destacar en el text articulat de la llei, i si fos així, si pot apuntar algunes de les línies a destacar sobre el text articulat li agrairia.

I això és tot. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Castells. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Marí per un temps de deu minuts.

EL SR. MARÍ I TUR:

Gràcies, presidenta. Moltes gràcies, consellera i tot el seu equip avui per les explicacions. Intentaré ser breu també, però hi ha una sèrie de consideracions que volíem fer.

En primer lloc, donar l'enhorabona a la consellera per la feina de l'elaboració dels pressuposts amb seva solvència habitual, amb rigor i amb encert. I dic encert per diverses de les consideracions que ara veurem, perquè també aquest fet no ens sembla que sigui un fet insignificant, que ja estam acostumats, per sort, que tenim una estabilitat en aquesta comunitat, i sempre podem aprovar pressuposts en temps i forma, i en aquests moments d'incertesa global, això és important.

Nosaltres pensam que aquests pressuposts han de continuar sent expansius, tal i com són, perquè tampoc no és moment ..., pensam ara que ja hem sortit de la pandèmia i hem encarat també una incertesa a nivell global per l'encariment del preu de l'energia, hem de mantenir els estímuls a l'economia, hem de mantenir la protecció social i hem de mantenir la protecció laboral que s'ha començat a elaborar aquests anys. Per tant, és un encert que dediquem la inversió al canvi de model econòmic, a l'impuls de la transició energètica, a l'impuls de la mobilitat sostenible, a l'impuls del sector primari, ... I tot això no pens que sigui així per caprici del Govern, sinó que en realitat estam alineant-nos fins i tot també amb el que demana Europa, el que ha instat Europa a fer als governs estatals i als governs regionals que els ha instat a fer aquests pressuposts expansius i a consolidar l'escut social que s'ha posat en marxa.

Entrant a parts més concretes, pensam que és un encert enfocar les modificacions fiscals de la manera més segmentada possible i menys generalitzada, i també perquè simplement és el model d'altres grups establir-ho de manera generalitzada. Ampliar la base de contribuents que poden accedir a les deduccions autonòmiques d'IRPF és un encert i augmentar-les, igual. Nosaltres pensam que aquesta és la manera de fer-ho, perquè?, bàsicament perquè és una manera molt més efectiva, molt més efectiva en termes del que rep el contribuent i molt més efectiva en termes que l'impacte sobre la recaptació i, per tant, sobre el finançament dels serveis públics és molt menor. No perdem aquesta recaptació, fer deflaccions o aquest fals dilema en el qual la dreta ens vols fer entrar, que només es poden baixar impostos i que si es baixen, només es poden fer deflactant la tarifa d'IRPF, això no és cert. Mostra d'això és aquesta altra manera de fer que nosaltres també consideram encertada, que és a través de les deduccions autonòmiques.

En el plànol de la fiscalitat, també, evidentment, no podem deixar de considerar un encert que fem més progressiu un dels impostos que s'ha convertit en més rellevant i més impactant sobre la tributació en aquesta comunitat, com és l'impost de transmissions patrimonials, principalment derivat de les compres immobiliàries, baixant fins al 4% les compres de fins a 270.000 euros, els mobles immobles fins a 270.000 euros i pujant-lo fins a un 12 i un 13% per les compres d'un milió i 2

milions d'euros, respectivament. Aquesta -pensam nosaltres- és la progressivitat fiscal que reclama, que necessita la nostra societat i no mesures populistes com aquestes rebaixades, eliminació de l'impost de transmissions per regalar cinc euros anuals als que no en tenen cap falta. De fet, això no és ni menys progressiu, això seria tot el contrari. Per tant, en aquest pressupost tant que li agrada la gent, a alguns grups complir la Constitució, article 31, totalment honrat i totalment respectat.

Per altra banda, sobre les previsions de creixement, evidentment, també són un altre encert de la conselleria en aquest pressupost, i per què?, principalment -jo pens- per dues raons: una, perquè l'AIREF ha avalat i validat aquest creixement del 3,9% previst per a 2023 també com encertat. De fet, va dir que l'estimació per al 22 era una mica més optimista, però que per a la de 2023 encara hi havia cert marge per arribar a la probabilitat esperada, és a dir que, segons l'AIREF, encara podria estat la previsió de la conselleria més optimista. De fet, de la mateixa manera, les estimacions que també va fer la AIREF pel nivell de deute li atorguen un nivell de deute per a Balears encara menor dels que preveu la mateixa conselleria, ve a dir l'AIREF, no, no, si vostès probablement estiguin millor del que vostès mateixos estan estimant en el seu pressupost. I això ho dic també ..., per aquí es diu que s'ha estirat massa la corda, és el que hem sentit avui, alguns grups li diuen que està estirant massa la corda, i jo diria "bé, l'AIREF ens diu que la podem estirar més encara". També, de fet, l'AIREF el que ens atorga és un major nivell d'ingressos tributaris.

I, en segon lloc, la segona raó que ens semblin les estimacions de creixement encertades, clar, és aquesta reflexió que ja alguns hem apuntat: si aquest pressupost és sostenible, és solvent, és perquè en aquesta comunitat la reactivació econòmica ha vingut més aviat que a altres llocs, perquè hem sabut sostenir les rendes tant de les famílies com de les empreses. Per tant, aquesta ràpida recuperació, quan n'hi havia que deien que no tendríem ni salut, ni economia i deien SOS Turisme i totes aquestes coses, combinades amb l'elevada ocupació i de més qualitat, perquè també hem de recordar que hem tengut encara millors dades d'ocupació que en altres temporades turístiques rècord, com són les de 2016 i 2019, afegint-li que tenim ara el 80% de contractes fixos de la nova contractació, clar, tot això què demostra?

Demuestra que l'estratègia desplegada durant la pandèmia i la postpandèmia de la xarxa de sosteniment de rendes és encertada, perquè, si ara no tenguéssim el creixement econòmic que hem sabut sostenir, aquest pressupost que estam mirant avui tampoc no seria sostenible de la mateixa manera. Prova del que estic dient és aquesta xifra o aquest indicador que ens ha donat la consellera, que és que gràcies a la liquidació de 2021 tenim un 64% més d'aquest finançament. Vol dir que vàrem tenir una activitat econòmica sòlida i solvent, com dic jo, gràcies a aquest sosteniment de rendes, perquè la pandèmia i la postpandèmia el que estan encadenant ara amb la crisi energètica és -jo crec que aquí podem estar molts de grups d'acord- un dels majors reptes de gestió a què s'ha enfrontat, no només el Govern de les Illes Balears i els consells insulars i els ajuntaments i el Govern de l'Estat, però ho dic perquè amb aquestes xifres jo pens que ningú no podrà tornar dir que els governs de progrés no gestionin, no sàpiguen gestionar,

precisament on és on es demostra la gestió és quan hi ha mal temps i hi ha tempesta, no quan la mar està tranquil·la.

Un altre indicador i una altra prova que aquest sosteniment de rendes era l'estratègia encertada és un altre indicador que ens han donat avui, que és que el nivell d'inversions que veim a través de l'ISBA ja el tenim a nivells prepanidèmia

I, per cert, també vull destacar dues mesures molt encertades amb l'ISBA, com són: primera, ampliar l'abast al sector agrícola, industrial, transports, etc., que al final són els més afectats de manera directa per la pujada de l'energia; i també especialment encertada la línia exprés de finançament per a autònoms, perquè el finançament i la liquiditat, certament, són dos recursos molt sensibles a la dimensió de l'empresa, del projecte econòmic, que vol dir que els petits tenen més dificultat per accedir a finançament, accedir a liquiditat i, per tant, encara més important aquesta feina de l'ISBA i, per tant, un altre encert.

Fetes aquestes reflexions i per no allargar-me més i perquè també altres temes ja han sortit d'altres grups, simplement em quedava per preguntar una pregunta que em sembla molt interessant, perquè pens que en aquesta comunitat hem de donar exemple d'aquesta insularitat i, per tant, seria el tema del finançament dels consells insulars. Certament, jo el que veig és un finançament creixent, cada vegada major, amb una evolució. Clar, jo volia demanar-li dades de la conselleria, veig que les dades diuen que creix, però veim que alguns consells insulars només reclamen que el Govern no finança prou, per tant, aquí tenim un dubte; per tant, la pregunta seria si amb aquests pressuposts que vostès plantegen, com troben vostès, com consideren, que queda la capacitat financera dels consells insulars.

Això seria tot, gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Marí. Té la paraula la Sra. Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, per contestar les preguntes i observacions fetes pels diputats dels diferents grups parlamentaris. Gràcies.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Gràcies, Sra. Presidenta. Gràcies a tots els diputats i diputades, als que han expressat el seu suport i als que no, sobretot per totes les intervencions; em costa de creure, que hi hagi grups que presenten una esmena a la totalitat del pressupost, perquè entenc que amb aquest to de les intervencions queda clar que és un pressupost creïble i que és un pressupost bo per a la ciutadania d'aquesta comunitat autònoma, però aquest to de les seves intervencions em permet relaxar-me i compartir un parell de pensaments amb tots vostès, a part de respondre les seves preguntes.

Em deia el Sr. Ribas que sóc una consellera que ha tengut molta de sort, i ha estat molt encertat, perquè és una broma interna que tenim a la conselleria, sobretot, la sort que he tengut -i sempre aprofit aquesta compareixença per reconèixer la feina

de l'equip de la conselleria- és tenir a l'equip que hi ha a la Conselleria d'Hisenda, que és una sort meua i una sort d'aquesta comunitat autònoma per la seva capacitat tècnica i el seu rigor; però és cert que hem tengut també, en moments molt greus -com ha estat l'estat de la pandèmia i l'esclat de la guerra a Ucraïna-, però dins de tot això hem tengut moments de sort important, i crec que el més important és que aquesta sort ens ha agafat fent feina i ens ha agafat en disposició d'aprofitar aquest moment de sort, no?

I aquí posaré un exemple: que Espanya aconseguís davant de la Unió Europea 140.000 milions de fons per reconvertir el model social i econòmic del país, ho hem pogut aprofitar de la manera que ho aprofitam en aquesta comunitat autònoma perquè hem tengut les estructures preparades i perquè hem tengut les idees clares i el consens social preparat. O sigui que sí que pens que, com a consellera d'Hisenda d'aquesta comunitat autònoma, he tengut sort.

Em demanava el Sr. Costa si teníem una millor alternativa a aquest pressupost. I això és el que jo esper dels grups que presenten esmenes a la totalitat del pressupost, perquè entenc que és perquè tenen una millor alternativa.

Per suposat que és la millor alternativa després d'analitzar totes les possibilitats per elaborar el pressupost d'aquesta comunitat autònoma. I no és un pressupost que surti de la casualitat, és a dir, les decisions no s'han pres el 2023, les decisions -i jo ho he dit moltíssimes vegades, i ho tornaré dir, crec que val la pena poder compartir això amb vostè- s'han preses des de 2015, amb el full de ruta de l'equip de Govern, que un hi pot estar més d'acord o més en contra, però crec que és un reflex coherent de tota la trajectòria de l'equip de Govern des de 2015.

Jo crec que aquest pressupost i tots els pressuposts des de 2015 d'aquesta legislatura, estan impregnats per dues raons: la creença absoluta en la igualtat d'oportunitats i la cohesió social com a motor de l'economia i com a garantia de la democràcia i garantia d'una vida millor per a tots els habitants d'aquesta comunitat autònoma; i la creença absoluta que el sector públic té molt a dir en garantir aquesta cohesió social i en garantir i impulsar la transformació del model econòmic de la nostra comunitat autònoma, que té molt a dir en el present, en la vida de cada dia i que té molt a dir en la vida futura que tindrà aquesta comunitat autònoma, amb la creença i el compromís de fer palanca i de ser un actor fonamental en la vida d'una comunitat autònoma com la nostra, òbviament, en combinació amb el sector privat, però no d'una manera residual, com ens vàrem trobar que era el paper que tenia l'administració pública el 2015; probablement acompanyats d'altres decisions a nivell espanyol i altres decisions a nivell europeu, que han permès la trajectòria d'aquest pressupost: un reforç com mai dels serveis públics, que varen esdevenir fonamentals quan l'esclat de la pandèmia, la seguretat que no t'havies de cercar la vida en situacions tan greus com la pitjor quarantena i pandèmia sanitària que ha passat aquest país, que ha passat la comunitat autònoma, no t'havies de cercar la vida en termes sanitaris, no t'havies de cercar la vida en termes educatius, no t'havies de cercar la vida en termes empresarials, perquè hi havia un sector públic darrera teu disposat a desplegar una xarxa de suport i a suportar el teu projecte de vida; i després, el compromís absolut

-que deia la Sra. Campomar- en la diversificació i en la millora del nostre model productiu i el convenciment que el canvi climàtic no és cap broma, que hem d'aconseguir reduir les emissions a l'atmosfera que es fan des d'aquesta comunitat autònoma i fer la nostra aportació perquè el nostre sistema econòmic porti oportunitats de vida i sigui compatible amb la vida i porti oportunitats de vida als que ens vénen darrera, des de tots els punts de vista: oportunitats de vida des d'una economia més diversificada, més inversió en R+D+I, en altres sectors productius com el sector primari, que guanyin en pes, o en altres sectors productius com el sector tecnològic, o la biosanitat, que guanyin en pes, sinó també des d'un punt de vista financer, amb un sosteniment de les finances públiques, que no endeuti ni comprometi el futur dels que vénen darrera, dels que som avui en les institucions públiques o dels que tenim avui un lloc de feina en aquesta comunitat autònoma.

Crec que aquest full de ruta consensuat entre tots els partits que formen l'equip de Govern, que ha anat calant i ha anat incorporant altres sensibilitats, incorporant -jo crec- una majoria social molt important, en un full de ruta de quina comunitat autònoma volem tenir i quin sector públic volem tenir, ha donat els fruits, hi ha indicadors -em demanaven-, indicadors de benestar. Jo crec que el nivell d'ocupació és un indicador del benestar, és cert que hauríem de tenir indicadors sintètics més desenvolupats, però és cert que els diferents organismes indiquen que estam augmentant en la renda per càpita d'aquesta comunitat autònoma, que s'està disminuint l'exclusió en aquesta comunitat autònoma, especialment el que hauria passat si no s'haguessin pres les mesures, com ara la renda social garantida, que es varen adoptar en aquesta comunitat autònoma.

Em comentaven la possibilitat d'estirar més la corda que el bou, jo en cap moment en aquesta legislatura no he tengut la sensació que anàvem per sobre de les nostres possibilitats i crec que les dades de liquidació del pressupost acompanyen aquestes decisions que s'han pres en les elaboracions dels pressuposts.

Com s'indicava abans, el superàvit que vàrem tenir el 20, el superàvit que hi va haver el 2021 i com aquest superàvit ha compensat el dèficit que hi va haver el 2019, esperam que el 2022 tanqui en equilibri; no ho esper jo, ho espera l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, que tanquem en equilibri, i així poder tancar aquest període tan greu que ha tengut el món, en termes de pandèmia sanitària, sense deteriorar el que és ni el saldo estructural -que és una altra qüestió que hem estat vigilant al llarg de tota aquesta legislatura-, ni tampoc el posicionament financer de la comunitat autònoma o un increment del seu endeutament.

Es parlava també de l'informe econòmicofinancer. Ja ho vaig dir en el Debat de política general, i estic molt satisfeta que aquest informe econòmicofinancer no es qüestionï, no?; el director general de Finançament fa una feina tècnica, detalla exactament per què es fa cada una de les previsions, i jo crec que és una de les raons per la qual el pressupost de la comunitat autònoma, fins i tot afegit als informes del sostre de despesa, surt amb la credibilitat amb què ha de sortir un pressupost i donant la seguretat i l'estabilitat que ha de donar un pressupost.

Jo vull agrair tota la feina que s'ha fet, hem millorat tots els processos tècnics, i tota la feina que s'ha fet en millorar la capacitat de generar dades i de prendre decisions, en funció d'aquestes dades, que s'ha fet al llarg d'aquesta legislatura, que crec que és el que ha de tenir fonamentalment una conselleria com la Conselleria d'Hisenda, que és una conselleria que té una responsabilitat enorme, que és garantir la sostenibilitat de totes les decisions polítiques.

S'han incorporat, i ho deia abans, eines de la pressupostació a mig termini, cap de les decisions que són en aquest pressupost i cap de les decisions que s'han pres al llarg d'aquesta legislatura es troben fora d'un escenari de sostenibilitat, i això ho diu l'AIReF també, l'AIReF fa un escenari a mig termini del pressupost d'aquesta comunitat autònoma i planteja que millorarà el dèficit al llarg no només del 2023, sinó del 2024 i també del 2025, si es continua en la mateixa línia que s'ha fet fins ara.

I, per suposat, que aquest pressupost té una part d'ingressos que és conjuntural, i som conscients que té una part d'ingressos que és conjuntural i per això s'han pres decisions conjunturals en matèria de despesa per poder compassar l'estructural amb l'estructural i el conjuntural amb el conjuntural; hem millorat les eines de previsió de quina part del pressupost pot ser conjuntural, òbviament no tenim una bolla de vidre, fins i tot la Unió Europea es planteja quina part de la situació financera a nivell europeu té caràcter conjuntural.

Tenc confiança absoluta en els informes que s'han fet per elaborar el sostre de despesa d'aquesta comunitat autònoma, es parlava dels ajusts SEC, en proporció al pressupost del 2022, que acaba amb equilibri, els ajusts SEC són un poc més d'un 2% del pressupost de despesa no financera, i és el mateix que va ser el pressupost del 2022, que es feia amb una previsió de dèficit del 0,6, que preveim que estigui prop de l'equilibri, tal i com diu l'AIReF. Jo entenc que la mateixa prudència amb la qual es va fer el pressupost del 2020, amb la mateixa prudència que es va fer el 2021 i el 2022 es fa el pressupost del 2023.

Es fa tota una despesa conjuntural en aquest pressupost que permet dues qüestions, una qüestió és sostenir les famílies, com s'ha fet al llarg de la COVID, i protegir les famílies, com s'ha fet al llarg de la COVID; millorar els serveis públics per garantir la igualtat d'oportunitats, com es va fer previ a la pandèmia i al llarg de la pandèmia; i després despeses en inversions que han de fer palanca, i això també està contemplat a l'informe de l'AIReF, per millorar la competitivitat en la productivitat i la sostenibilitat del nostre model econòmic. Si és per millorar la sostenibilitat, la competitivitat i la qualitat de vida de la nostra ciutadania, entenc que aquesta despesa de pràcticament 5.950 milions d'euros, benvinguda sigui,

Es parlava de la possibilitat, al llarg de les seves intervencions de deflactar la tarifa de l'IRPF o fer baixades d'imposts, jo crec que això és un debat que s'ha fet diverses vegades en aquesta comunitat autònoma, en aquest parlament -perdonin-, i jo crec que les conclusions han estat sempre les mateixes, i està reforçat per les decisions i les recomanacions de la Unió Europea i dels organismes internacionals, que demanen mesures a curt termini, mesures molt focalitzades per atendre situacions molt concretes a col·lectius molt concrets.

L'IRPF, el sistema tributari, en el seu conjunt, està cridat i és un sistema progressiu amb la qual cosa si afectes un dels escalons petits més baixos del sistema tributari, també afectes en matèria d'IRPF els escalons més alts.

I després, les propostes que feia el Partit Popular en matèries de l'impost de successions, matèries de l'impost de patrimoni, entenc que tenen a veure més amb una ideologia, que és la mateixa ideologia que li fa rebutjar l'impost als grans beneficis de les empreses, quan hi dona suport la Unió Europea o quan hi dona suport l'ONU, en aquests moments, que no és més que una qüestió de millorar els serveis públics que es donen i millorar la qualitat de vida de la gran majoria de la població d'aquesta d'aquesta comunitat autònoma, d'aquest país i, en general, del paper que ha de tenir el sector públic.

La decisió que ha pres aquest govern i la decisió que ha pres l'equip de govern, i jo crec que també les persones o els grups polítics que donen suport a l'equip de govern, és bàsicament mesures de suportar les famílies per la part de la despesa, amb mesures molt concretes més afinades que afavoreixin aquelles situacions i aquelles famílies que més ho necessiten. I així s'ha elaborat tot l'escut social que va anunciar la presidenta de 200 milions d'euros amb 25 mesures, i així s'ha treballat des del 2015, amb la intenció de reforçar els serveis públics, des del convenciment que suportar el projecte de vida de totes i cadascuna de les persones d'aquesta comunitat autònoma repercuteix en el benestar comú, per moltíssima renda que tingui una altra persona, que també surt beneficiada d'una major cohesió social i una prosperitat que es pugui compartir millor.

Em feien preguntes més concretes sobre si reduïem, em comentaven des de Ciutadans que es reduïa el deute en termes absoluts, s'ha reduït el deute en el 2021, el que es redueix principalment és la ràtio de deute sobre PIB, que és l'indicador fonamental, l'AIReF. Ja no diré les previsions que fem des de la Direcció General del Tresor, des de la Direcció General de Pressuposts, l'AIReF estima per al 2023 una ràtio de PIB sobre deute inferior al 24%, i estima que en el 2030 estarem, si seguim les mateixes línies que tenim fins ara i amb les previsions d'ingressos, el 2030 està molt enfora, i ho saben més que mai després de tot el que hem viscut en aquests darrers quatre anys, que ens trobarem en els nivells d'endeutament que recomanen els organismes internacionals, que és un d'un 13%.

I per això deia que aquest pressupost no és casualitat, perquè el pressupost també beu de fonts de finançament extraordinàries que es varen planificar en el 2015, l'Impost d'estades turístiques, el Règim Especial de les Illes Balears, amb el factor insularitat, i també hem tengut l'avinentsa de l'activació de l'endeutament mancomunat de la Unió Europea per dotar de fons extraordinaris per garantir una transformació de l'economia que és urgent.

Em comentaven com afectava la inflació en la recaptació de l'IRPF, sí que la inflació disminueix la capacitat de compra o la renda disponible de les famílies, però no afecta la recaptació de l'IRPF, sí que afectarà la recaptació de l'IVA, i sí que s'ha optat, com deia, per ajudar amb determinades deduccions en matèria d'IRPF en circumstàncies especialment afectades per la inflació, com és l'increment dels interessos.

Quant al dispositiu que està previst a la Direcció General de Finançament per al seguiment del Règim Especial de les Illes Balears, el Règim Especial de les Illes Balears preveu que hi hagi un desenvolupament reglamentari de determinades qüestions, haurem d'estar preparats i estam preparats per parlar amb l'Administració General de l'Estat perquè aquests reglaments es desenvolupin de la manera més favorable per a la nostra realitat i més ajustada a la nostra realitat, a part de fer un seguiment, no només de les despeses que es fan en el factor d'insularitat, del qual hem de retre comptes i del qual haurem de justificar que aquests 110 milions anuals, o 620 en el primer període, s'han aprofitat en la seva totalitat en matèries relacionades amb la insularitat, que, en el cas de les Illes Balears, crec que tota la nostra vida està condicionada per la insularitat, sinó també en un seguiment de les inversions que fa l'Estat a la resta de comunitats autònomes que tenen a veure amb l'evolució del factor d'insularitat.

Quant a com afecten les nostres polítiques la ciutadania, intentem desenvolupar des del principi de la legislatura, i amb aquest encàrrec de l'AIREF que està liderat per la conselleria i per l'Oficina de Control Pressupostari, l'avaluació de les polítiques públiques, que has de marcar quan fas una política pública et marques un objectiu, perquè és per a allò que desenvolupes aquella política pública, i avaluar que realment has aconseguit aquest objectiu en forma d'indicador quan has desenvolupat absolutament aquesta política pública. A tall d'exemple, l'AIREF fa una feina on participarà la comunitat autònoma, de com interactuen les dues rendes, l'ingrés mínim vital i la renda social garantida d'aquesta comunitat autònoma, i quins efectes tenen sobre la disminució de l'exclusió i la disminució de la pobresa relativa, que crec que en una comunitat autònoma desenvolupada com la nostra, hauria de ser una prioritat de qualsevol govern.

Em parlaven del paper que ha de tenir la Direcció General de Relacions Exteriors, jo crec que VOX és l'únic partit que qüestiona l'existència d'una Fundació d'Acció Exterior a les Illes Balears i l'existència d'una Direcció General de Relacions Exteriors, bàsicament perquè no hi era quan es va aprovar l'Estatut d'Autonomia. Quan es va aprovar l'Estatut d'Autonomia, es va fixar als estatuts d'autonomia de les comunitats autònomes com la nostra, tenien una competència en relacions exteriors, que no és incompatible, ni molt manco, amb la competència que té l'Estat en relacions exteriors, que és complementària i que ens ajuda a defensar els interessos d'aquesta comunitat autònoma quan l'Estat espanyol determina el seu posicionament, davant de tots els canvis normatius, i això té una transcendència enorme, hem tengut un paper fonamental en el que és la denominació d'origen dels productes, que si no estigués participat des de la comunitat autònoma a nivell estatal, no haguéssim tengut en compte les nostres característiques. Hem tengut un paper fonamental en incorporar en el marc temporal de la regla de minimis del marc de l'Ucraïna, les ajudes al transport, perquè probablement si la comunitat autònoma de les Illes Balears no estigués pendent d'aquestes ajudes que rebem i de com ens afecten els minimis, no s'hagués incorporat en el marc temporal d'Ucraïna, ni al que es fa ara, ni al que es farà en el futur, ni en la renegociació dels minimis. Tenim un paper fonamental en el *Fit for 55*, amb totes les mesures d'emissions a l'atmosfera de les diferents economies i ha tengut també un paper fonamental la Direcció General de

Relacions Exteriors amb la participació de la nostra comunitat autònoma en el fons de transició justa, perquè nosaltres també tenim la necessitat de ser ajudats per diferents circumstàncies, les que ens estan afectant la nova normativa quant a la producció d'emissions a l'atmosfera.

A part, jo estic molt satisfeta de la feina que s'ha fet en matèria d'insularitat. Mai no s'havia parlat com es parla a nivell europeu de la insularitat, més enllà del que és la ultraperificitat, fins al punt que el Partit Popular de les Illes Canàries està preocupat per l'acció que està fent el Govern de les Illes Balears, no només en la part del règim especial fiscal, sinó també en tota la feina que l'acompanya en defensar un estatut de les illes en el si de la Unió Europea, una iniciativa que lideram de manera indiscutida, no només per la iniciativa que té el Govern d'aquesta comunitat autònoma i l'empenta, sinó també perquè som unes illes protagonistes de la Mediterrània, perquè som unes illes que com a societat, tenim un nivell de desenvolupament, un nivell d'emprenedoria i un nivell de capacitat, d'autogestió copiat per altres illes de la Mediterrània. I jo crec que l'acció exterior que estam desenvolupant és la que es mereix aquesta comunitat autònoma, fins i tot en la part de les relacions consolars.

Òbviament, la Delegació de Govern té un tracte amb els cònsols, amb els serveis que presta l'Estat i les competències que l'Estat en el nostre territori, però algú ha d'atendre el cos consular de les competències que té aquesta comunitat autònoma. D'alguna manera, ens haurem de coordinar i comunicar entre totes les administracions, amb un col·lectiu que representa un percentatge importantíssim en aquesta comunitat autònoma, i seria molt limitat no aprofitar la nostra situació geoestratègica a la Mediterrània i ser un exemple de sostenibilitat per a la resta dels països de la Unió Europea, si no aprofitàssim la nostra imatge, per difondre també a la resta del món i a la resta de la Unió Europea quin tipus de comunitat autònoma som i que som molt més que una destinació turística, infinitament més que una destinació turística de sol i platja, que probablement és l'estereotip que tenen a altres bandes de la Unió Europea i a altres bandes del món.

Quant a algunes qüestions que s'han plantejat, quant a la morositat d'ISBA, quan acabi la suspensió dels concursos, ISBA està preparat amb una solvència superior al 24%. Jo crec que un dels nostres èxits d'aquesta legislatura i des de 2015, és aquest treball conjunt amb ISBA que ens ha servit per tenir els pols del que estava succeint en el nostre teixit empresarial i per fer relacions de col·laboració que han afavorit moltíssim, en qüestions concretes i en qüestions més grosses, el teixit empresarial d'aquesta comunitat autònoma. I té un ràtio de liquidesa del 17%.

Vostè em parlava d'innovació, tenim una qüestió pendent, que és el finançament d'aquelles empreses *start-up*, aquelles empreses que no troben un finançament per a la solvència del seu projecte empresarial; però sí que tenim una línia que bonifica al màxim, tots aquests projectes que suposen una innovació i unes idees innovadores dins el teixit productiu que emprèn en aquesta comunitat autònoma. I vull fer només un incís, de la satisfacció de l'altre dia del Congrés de Dona Impuls, que es va fer l'altre dia, en el si de la Cambra de Comerç i de la importància que té per a totes aquestes dones

que prenen la decisió d'emprendre, aquesta línia que es va començar el 2018 en aquesta comunitat autònoma, de donar suport a ISBA, perquè totes aquestes dones puguin tenir un suport financer, que no tenien, en els seus projectes empresarials.

Alguna qüestió més que m'han... Quant a les cooperatives, que em comentaven, sobre el suport a les cooperatives per part d'ISBA. Moltes cooperatives estan en condicions de petites i mitjanes empreses. La Direcció General d'Agricultura sí que té una línia específica per a tot el tema agrícola. I en matèria de contractació, tot el que són les clàusules de sostenibilitat, tenen en compte el que són els productes de proximitat, com tot el que és el quilòmetre zero i són qüestions que haurem de continuar desenvolupant.

Si la Central de Compres incrementa els preus, òbviament. No és que la central incrementi els preus, és que tenim un nivell d'inflació, que fa que s'incrementin tots els subministraments que rep la comunitat autònoma. I jo li he de dir que el principal benefici que ha tengut la central de compres, no és només que la compra centralitzada pugui ajudar a tenir millors preus, sinó a conèixer millor el nostre teixit empresarial i a tenir més consciència de la importància que té la contractació pública amb el que és la política econòmica d'una comunitat autònoma.

Jo crec que no m'he deixat cap de les qüestions que m'havien plantejat i que l'equip de la conselleria m'ha aportat per contestar-los millor, perquè moltes coses no les tenc controlades en aquest nivell.

Em demanava el Sr. Castells, temes que hem comentat i que són importants a nivell normatiu, a part d'altres qüestions que figuren a la llei, com són els increments de les retribucions del personal al servei de la comunitat autònoma. Jo crec que una qüestió important és la possibilitat, que es va comentar, i el projecte que té aquest govern de solucionar una situació d'injustícia històrica dins de la comunitat autònoma, com és que el sector públic instrumental, personal, que estigui cobrant per davall... la part més baixa estigui cobrant per sota del que cobren les persones al servei de l'administració, és a dir, igualar els sous a uns nivells de l'administració de la comunitat autònoma, perquè els sous que tenim en determinats aspectes del sector instrumental, com per exemple la Fundació Bit, s'havien de corregir, és una qüestió que la llei preveu.

I després una qüestió que no s'ha comentat, que és el cànon de residus. El cànon de residus va néixer com un tribut propi d'aquesta comunitat autònoma, com bé saben, l'Estat ha regulat el cànon de residus i la comunitat autònoma té la intenció, una vegada estigui en vigor el cànon de residus a nivell estatal -que no sé si hem de serà cànon de residus o impost de residus-, aplicar al màxim la capacitat normativa. La recaptació se cedeix a les comunitats autònomes, però les comunitats autònomes han de decidir si apliquen o no la seva capacitat normativa en la gestió d'aquest impost. La decisió de la comunitat autònoma és aplicar al màxim la seva capacitat normativa i la llei recull tota una sèrie d'articulat, tota una sèrie d'articles que desenvolupen el cànon de residus actualment i es prepara per al moment de la cessió quan entri en vigor el cànon estatal. És per no deixar-me cap qüestió més que figuri a la llei que sigui transcendent. La llei té molts d'aspectes.

Òbviament, tot l'escut social en matèria tributària està reflectit a la llei, perquè demanda d'una norma de rang de llei.

Una altra qüestió que ha passat desapercebuda, però jo crec que és una qüestió important, també està reflectida en la llei, que és que tot l'escut social, totes les ajudes que rebin les persones d'aquesta comunitat autònoma no modificarà la seva tributació en el tram autonòmic de l'IRPF.

Esper no deixar-me cap qüestió transcendent de totes les intervencions que han fet i vull agrair una vegada més el to de les intervencions.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Consellera. En torn de rèplica pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Costa, per un temps de cinc minuts.

EL SR. COSTA I COSTA:

Gràcies, presidenta. Els to hauria pogut ser més dur, però ha estat un to més suau i avui ha vengut bé que fos així. Crec que tots ens podem congratular que hagi estat així.

En primer lloc, és evident que nosaltres no compartim la filosofia d'aquest pressupost i és evident també que tenim una alternativa que considerem millor. La pregunta que jo li he fet o les preguntes que jo li he fet anaven en aquest sentit. Nosaltres creim que hi ha marge per baixar els impostos?, sí. I vostè, Sra. Consellera, també ho sap; de fet, els presidents socialista de les altres comunitats autònomes ho han fet i no ha passat absolutament res.

Per tant, sí que hi havia una alternativa millor, o al nostre entendre, evidentment. Clar que el pressupost és la major manifestació d'ideologia d'un govern, clar que sí. Vostès han decidit gastar, però hi havia la possibilitat de gastar un poc més, la possibilitat de baixar els impostos als ciutadans de les Balears amb rendes mitjanes i baixes i ser més prudents?, sí.

No m'ha contestat, per exemple, per què ha pressupostat 110 milions d'euros del protocol de 2015, quan sap perfectament, tots sabem perfectament, que no cobraran ni un euro. O, per exemple, el tema de la inexecució, té vostè raó, està perfectament..., està quantificat i té sentit la inexecució de 133 milions d'euros. Es veu en el reflex de l'execució pressupostària de 2022, per exemple; per exemple, eh?, 319 milions d'euros de capítol 6 d'inversions, de pressupost definitiu, executat amb OP a 30 de setembre, 65 milions d'euros. Han executat vostès un 20%, a 30 de setembre. L'execució pressupostària dels anys anteriors ronda els 120 milions d'euros, aproximadament, de capítol 6.

En conseqüència, la pregunta que ens formulam alguns és per què s'ha de pressupostar una cosa que llavors no s'acaba executant? Perquè la realitat és aquesta. Bé, tots sabem quina és la raó, no ens enganyem. Es veu aquí, es fa la compareixença, es donen les explicacions, farem, farem, farem... i llavors, doncs, falta gestió. S'ha de saber gestionar el pressupost i sobretot les inversions. La conseqüència és aquest nivell d'inexecució.

Efectivament, està ben posat aquest nivell d'inexecució, igual es queden curts i tot, perquè la inexecució real a final de pressupost és substancial. Per això vostès aproven un pressupost amb dèficit i llavors acaben amb superàvit. Però la pregunta és, i per què no fan un pressupost amb superàvit ja que és més realista, per exemple?

La consellera d'Hisenda, perdó, la consellera de Salut ens va dir, ho ha dit públicament: "no tenc un problema de pressupost, tenc un problema de gestió". Sí, és aquesta, aquesta és la realitat que ens trobam avui dia.

Per altra banda, vostè diu, fem política social; i jo li pregunto, Sra. Consellera, baixant els impostos es pot fer política social? Per què s'ha de recaptar un impost si llavors vostès el volen retornar a aquell mateix que li han cobrat l'impost? Tothom entén que es faci política social als més vulnerables. Nosaltres ho compartim, nosaltres ho compartim. Per què a les rendes mitjanes no els baixa els impostos? Per què els cobra l'impost i llavors els retorna en forma de... jo què sé, per exemple, la devolució de la matrícula? Per què no fa una deducció? Per què els hem de cobrar als ciutadans amb rendes mitjanes, que paguen l'IRPF, l'impost, si llavors vostès diuen que ajuden a les rendes mitjanes i baixes? Fins i tot -i ho deix caure, eh?- es podria plantejar la possibilitat d'un impost sobre la renda negatiu, sí o no? A la deducció per maternitat s'està fent, és factible, per dir qualque cosa, eh?

En conseqüència, quan vostès diuen que fan política social, jo els dic que amb impostos també es poden fer polítiques socials. De fet, vostè ho admet, vostè ha dit, amb les deduccions de l'IRPF ajudam ..., sí, clar que sí, és una forma d'ajudar, però és una fórmula amb la qual s'ajuda pagant menys impostos, pagant menys impostos.

Per altra banda, vostè diu "nosaltres feim despesa conjuntural". Home!, han incrementat, no enguany sinó amb el temps que duen governant, un 56% la despesa de personal, i no és precisament la despesa de personal una despesa conjuntural, sinó més bé el contrari.

Per acabar i per evidenciar una de les inversions que vostès varen pressupostar i han executat zero euros, i crec que arribaran a final d'any executant zero euros. Ens varen dir: "el factor d'insularitat és meravellós i efectiu", sí, perfecte. Vostès varen pressupostar 110 milions d'euros d'ingressos i una borsa de 110 milions d'euros; han executat i executaran zero euros el 2022. De fet, directament han pressupostat, jo crec -sí no és així em corregeixi, Sra. Consellera-, jo crec que han pressupostat el 2023 el factor d'insularitat de 2022. L'han tornat a pressupostar, l'han distribuït per conselleries en funció de la distribució que vostès han pactat amb el ministeri. En conseqüència, només hi ha 110 milions d'euros que vostès -permeti'm l'expressió, no s'ho prengui malament-, vostès han pintat en els pressuposts 110 milions d'euros, han vengut aquí i ens han dit, quina meravella, farem inversions per 110 milions d'euros. Han executat zero euros i llestos.

En conseqüència, l'alternativa l'explicarem evidentment al Parlament quan toqui.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Costa. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos la Sra. Martín ha demanat a la Mesa excusar la seva absència per una urgència familiar. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Pérez-Ribas, per un temps de cinc minuts.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, presidenta. Bé, sobre les explicacions que ha donat després de la meua intervenció del tema de l'ISBA, perfectament d'acord amb tota la feina que ha fet aquesta societat de garantia recíproca per les Illes Balears, el que passa és que això és una de les parts, però el problema que consideram d'aquest pressupost continua sent l'excés d'imposts sobre els ciutadans de les nostres illes.

I no m'ha contestat el tema del IRPF. Sí que és ver que em diu que la deflactació hauria de ser a totes les franges de l'IRPF autonòmic, però hi ha hagut comunitats autònomes que només han deflactat determinats trams. O sigui que no sé com ho hauran fet, segons vostè, perquè si s'ha de deflactar tot o no s'ha de deflactar res no sé com ho hauran fet. I això sí que realment arribar a les classes mitjanes i baixes de la nostra societat; com a mínim no han de pagar més impostos dels que varen pagar a l'anterior any fiscal.

Després una consulta, ha anunciat que s'està cercant un nou edifici per als serveis centrals de l'ATIB. És preguntar si realment aquesta despesa és necessària, en quina situació es troben actualment els treballadors de l'ATIB per justificar una despesa en un nou edifici, quan l'actual ja és de titularitat pública, tinc entès.

I, bé, la resta dels arguments, com hem manifestat, ja ho parlarem en les properes compareixences i també en plenari sobre la nostra posició respecte d'aquest pressupost que presenta per validar abans de final d'any.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Bé, molt breument. Gràcies a un altre pic. I, bé, ja veig que el debat de pressuposts serà un debat de baixada d'imposts, no és cap novetat, duim tot l'any per a mi parlant del mateix, així que haguessin estat els pressuposts que haguessin estat, Sra. Consellera, el debat hagués estat el mateix.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Campomar. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. Sra. Consejera, yo le he planteado un caso de una duplicidad administrativa que sucede en nuestro país, para que usted intentase explicarme las bondades de estos organismos y por qué podemos justificar esta duplicidad. Me ha hablado de cosas que para nada justifican que existan estas duplicidades, me ha dicho, entre otras cosas, pues no sé que... las denominaciones de origen que hemos conseguido, gracias a la acción exterior de la comunidad autónoma. Mire, Francia es un estado centralizado que tiene 53 denominaciones de origen. O sea, para llevar a cabo políticas públicas, no es necesario que existan comunidades autónomas, partimos ya de eso, no sé si usted es capaz de asimilarlo o no; o sea, las comunidades autónomas existen en España, pero en el resto del mundo no hay comunidades autónomas.

Entonces, como tenemos comunidades autónomas y tenemos esta comunidad autónoma de las Islas Baleares, que yo soy consciente de que existe, evidentemente, aunque me gustaría que no existiera, y yo no discuto el Estatuto de Autonomía, ni las competencias que establece este Estatuto de Autonomía, lo que yo estoy hablando es en términos presupuestarios y ¿qué nos cuesta a los ciudadanos mantener esta estructura? O sea, cuando usted me dice, no, ¿es que usted no sabe que hay un Estatuto de Autonomía? Sí, claro que lo sé, pero yo aquí le estoy hablando de lo que nos cuesta a todos los españoles pagar con nuestros impuestos, con el dinero de nuestros bolsillos, de nuestras cuentas corrientes, toda esta fiesta autonómica.

Y así tenemos, por ejemplo, en Baleares, para el 1.200.000 habitantes que somos, tenemos un Ministerio de Asuntos Exteriores, la Delegación del Gobierno de España en Baleares, que ejerce funciones en materia de política exterior, la Dirección General de Relaciones Exteriores del Gobierno balear, de la que usted es responsable, la Fundación Illes Balears d'Acció Exterior, la Consejería de Fondos Europeos y la Dirección General de Fondos Europeos, que los meto en el saco porque están duplicando competencias que usted le atribuye a esta Fundació Illes Balears d'Acció Exterior en la memoria de sus presupuestos. Entonces, tenemos que ser conscientes de que el Ministerio de Asuntos Exteriores no es una entidad que está por ahí flotando y que no tiene competencias sobre nadie, no, no, el Ministerio de Asuntos Exteriores tiene competencias sobre mí, sobre usted y sobre todos los que estamos aquí y todos los que estamos en Baleares, igual que las tiene la consejería y lo estamos manteniendo.

Por tanto, yo no puedo creer, de verdad, y espero que no se ofenda con lo que voy a decir, porque lo digo en general, que personas, personas cultas, con estudios, que conocen cómo se gestionan los servicios públicos, que puedan justificar la existencia de las comunidades autónomas como algo imprescindible para la vida de los ciudadanos del territorio de una determinada comunidad autónoma, cuando sabemos todos que eso no es así. Otra cosa es que tengamos montado este sistema, que los españoles lo hayamos permitido y que nos encontremos donde nos encontramos. Y, bueno, yo creo que el caso de las relaciones exteriores es sólo un ejemplo más de estas

duplicidades de competencias y del derroche de dinero público que supone este sistema de gestión de los servicios públicos.

Y también quería comentarle, que me ha parecido oír en su réplica, que estamos todos de acuerdo con este presupuesto, que son unos buenos presupuestos. Yo no, ¡eh!, desde luego si le he dado a entender esto es que me he expresado fatal, o sea, nosotros no estamos nada de acuerdo con estos presupuestos, creemos que son nefastos para la economía de las Baleares, cuando digo de las Baleares me refiero a los ciudadanos de las Islas Baleares; creo que un presupuesto expansivo en la situación en la que nos encontramos, que prevé unos ingresos totalmente sobredimensionados, comparado con lo que dicen otras entidades externas y, por tanto, objetivas, que no dependen del Gobierno de Baleares, como, por ejemplo el BBVA, que está hablando de un crecimiento muy inferior al que ustedes están manifestando aquí, bueno, pues creo que no es bueno, si partimos de unos ingresos hinchados e irrealizables, pues ya de por sí está viciado todo el presupuesto.

Yo creo que hay que hacer un presupuesto de base cero, un presupuesto en base cero, no partir de presupuestos de años anteriores y seguir hinchando las partidas como si no hubiera una mañana, que es lo que se viene haciendo desde siempre, sino empezar con un presupuesto en base cero, y justificar cada una de las partidas presupuestarias, y saber muy bien por qué se está gastando ese dinero y a dónde va.

El BBVA nos da un crecimiento del 2,2% para el 2023, y ustedes prevén un crecimiento del 7,2% en sus presupuestos, pues esto no tiene por donde cogerse.

En fin, luego también tenemos una deuda desproporcionada, 1.000 millones de euros. Usted me dijo en una ocasión en el pleno, que esto era poco más del 30% del PIB de la comunidad autónoma, sí, claro, pero es que sube esta comunidad autónoma, más todas las otras 16, más las ciudades autónomas...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

..., más el PIB del Estado. Gracias presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, el Sr. Melià també ha excusat la seva absència. Pel Grup Parlamentari Mixt, el Sr. Castells té la paraula.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Sra. Consellera, miri jo també tinc un pla per evitar la duplicació de l'administració, és la desaparició de l'Estat a les Illes Balears i que tot ho assumeixi la comunitat autònoma. Però, com que això no ve al cas, no els avorriré amb les meves cabòries.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Castells. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Marí, per un temps de cinc minuts. Gràcies.

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

EL SR. MARÍ I TUR:

Sí, gràcies, presidenta. Esperarem que...

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyors diputats, per favor, guardin respecte. Gràcies.

EL SR. MARÍ I TUR:

No res, simplement per agrair les explicacions a la Sra. Consellera, per quedar amb els grups, que esper que facem una feina molt constructiva amb les esmenes parcials, no així amb les de totalitat.

I simplement ara comentaven aquí que ha tengut sort, jo rebutjaria qualsevol manifestació que atribueixi sort a aquesta conselleria, pel fet de rebre un règim especial, un règim especial fiscal, un factor d'insularitat, un fons Next Generation, els pressuposts generals de l'Estat amb una grandíssima aportació. Home, dir que això és sort, a mi em sembla que és encert i bona feina. Les coses mai, o quasi mai cauen del cel, tot costa una feina, feina del Govern de les Illes Balears, del Govern de l'Estat, del Parlament Europeu, etc.

I dir-li a un govern i a una consellera, després de superar dos anys de pandèmia, que està de sort, també, francament, em fa ganes de riure. Estar de sort no és això.

Però, bé, continuarem treballant en aquest projecte de pressuposts constructivament amb tots els grups.

I moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Marí. En torn de contrarèplica, té la paraula la Sra. Consellera, sense límit de temps.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Gràcies, Sr. Marí, per la valoració de la feina que s'ha fet des del Govern i des de la conselleria. Jo sí que som un poc optimista o sí que pens que pots fer la millor feina del món, que si no passen..., tu has d'estar preparat, però també han de passar les circumstàncies, has de tenir una Unió Europea que hagi après les lliçons de la crisi del 2008, has de tenir un Estat espanyol disposat a defensar-se com un estat protagonista en les decisions que pren la Unió Europea, has de tenir uns països membres, i ho lligaré amb el que deia la representant de VOX, conscients que el benestar del més petit de qualsevol dels països que formen part de la Unió Europea, de la mateixa

manera que del benestar de qualsevol persona d'aquesta comunitat autònoma, que si incrementes el seu benestar incrementes el benestar de la comunitat, i és al que jo em referia quan deia que sí que hi havia hagut un moment de sort, perquè ens haguéssim pogut trobar amb Rajoy governant Espanya en aquests moments tan complicats.

I aquí lligaré amb el que deia el Sr. Costa, tenc vertadera curiositat per l'alternativa que presentaran en aquests pressuposts, jo crec que en el discurs que fa el Partit Popular i la dreta en general sobre la baixada d'imposts hi ha un discurs perillós que desvincula els ingressos de la despesa i fa creure a la ciutadania que els serveis públics no costen doblers, i dona per fet que la cohesió social ja està aconseguida, que la sanitat pública i universal ja està consolidada, que l'educació pública és així per a sempre, que les ajudes a la dependència continuaran per a sempre i que quan tu siguis gran tindràs un pla de pensions o tindràs unes pensions que et permetran seguir tenint un projecte de vida.

Crec que això és el que hi ha darrere del discurs de la dreta i que ho fa de manera absolutament desnortada, sense donar explicacions, i per això dic que tenc curiositat per la seva alternativa i que ens expliquin el dibuix sencer de quina és la seva idea de redistribució i quina és la seva idea de quin paper ha de tenir el sector públic.

Ja tenc algunes senyals, no?, quan vostès voten en contra dels impostos a les grans empreses o als grans beneficis, quan vostès voten en contra dels impostos a les grans fortunes, quan vostès voten en contra de l'increment del salari mínim professional o de l'increment de les pensions o quan voten en contra de l'exempció ibèrica que ha adoptat la Unió Europea i que ha permès reduir la inflació a Espanya i a Portugal, i després reclamen baixades de l'impost de patrimoni, em dona un poc la idea de quina és la seva idea de redistribució.

Jo no crec, sincerament, en aquesta política del *sálvese quién pueda* ni crec en un sistema neoliberal que qui no hi arriba no té projecte de vida i està condemnat a la pobresa, ell i seus fills i els seus néts. Per això faig feina amb un govern progressista. Per això hem presentat el projecte de pressuposts que hem pensat i realment vull saber quin és el dibuix sencer de la seva alternativa, perquè la música de davallada d'imposts pot ser seductora d'inici, però les conseqüències d'aquestes davallades d'imposts que vostès ofereixen, que són reduccions mínimes per a classes mitjanes i treballadores mentre estan perdonant impostos a les grans riqueses, crec que és un discurs que vull veure, vull entendre si són capaços d'explicar sense complexos, quina és la idea de societat que tenen per a la nostra comunitat autònoma i per a la resta de l'Estat.

I no em compari la Sra. Ayuso amb el Sr. Ximo Puig, que ha fet una deflactació per a les rendes més baixes amb una tarifa que haurà de modificar l'any que ve i que complementa amb mesures de despesa fortíssimes com ha fet la resta dels anys que ha governat per enfortir els serveis públics fonamentals que es va trobar tan..., que no ha fet la Sra. Ayuso, i que es va trobar tan destrossat com es va trobar l'equip de govern el 2015.

I aquí enllaç amb una qüestió que vostè ha plantejat, que em fa gràcia quan parla de la gestió pública. El 2015 aquí no hi havia qui gestionàs cap fons, ni els Netx Generation, ni el factor insularitat ni l'impost de d'estades turístiques que rebutjàvem perquè no hi havia capacitat ni hi havia talent, i teníem un sector públic absolutament desestructurat i descapitalitzat en metges, en infermeres, en professors, en tècnics capacitats... Reconstruir l'administració pública és una feina d'anys. De vegades ens demanen si ens fa por que governi la dreta, jo pas pena perquè destruir és fàcil i tornar a construir i tornar a fer el que s'ha fet en aquests vuit anys ..., serà difícil que es tornin a repetir les circumstàncies i les possibilitats que s'han tengut aquests vuit anys d'enfortir com mai els serveis públics per donar suport a la ciutadania d'aquesta comunitat autònoma i per garantir la igualtat d'oportunitats i per ser capaços de capitalitzar des de la potència del sector públic a tota la societat, al sector privat i a la resta d'institucions per impulsar com mai la transformació del nostre model econòmic en un nou model econòmic que tenguí futur, perquè el que teníem el 2015 no tenia cap futur.

Algunes qüestions més que han sortit sobre relacions exteriors, jo crec que tots els que som aquí estam absolutament conformes que la comunitat autònoma faci acció exterior. El director general de Relacions Exteriors és a Brussel·les, està connectat i m'ha enviat... jo crec que prop de deu al·legacions al que estava plantejat la representant de VOX. Crec que els que som aquí presents som absolutament conscients que sense una veu des de les Illes Balears cap a les institucions europees i cap a les institucions internacionals, tenim molta part de la partida perduda, perquè ningú com nosaltres no coneix les nostres fortaleces, les nostres debilitats i les nostres necessitats, i no entraré en més profunditat al que ha plantejat perquè com que veig que no ha quedat a escoltar la resposta i crec que és un plantejament absolutament allunyat del que defensam la gran majoria parlamentària no... i no és aquí per escoltar-ho, no li contestaré.

No sé si m'ha quedat alguna qüestió més per...

Per un altre costat, l'edifici de l'ATIB, la inspecció de serveis..., l'ATIB té cada any una inspecció de serveis, la inspecció de serveis, a part de dir que l'ATIB és l'agència tributària autònoma que té la millor ràtio de recaptació per inspector, millor ràtio d'actes, menor caducitat d'expedients i jo crec que d'això també... -no hi és la Sra. Truyols, però és una feina que també se li ha d'agrair a ella per tota la inversió que es va fer a l'Agència Tributària de les Illes Balears-, ens diu clarament que l'ATIB necessita un espai més ampli perquè s'ha ampliat molt la gent que fa feina dins l'Agència Tributària de les Illes Balears i una millora de la capacitat tecnològica que ha estat capaç d'introduir els 855 milions dins l'economia de la nostra comunitat autònoma, de gestionar l'import dels tributs propis com l'impost d'estades turístiques o instaurar en un temps record la recaptació del cànon de residus, però fa falta fer una inversió forta, tant en tecnologia com en instal·lacions.

I seguint les recomanacions de la inspecció tècnica de serveis hem pres la decisió de cercar, perquè no és tan fàcil trobar un edifici en aquesta comunitat autònoma, abandonar el centre de la ciutat i trobar un lloc accessible per al ciutadà on es pugui desenvolupar millor la feina d'una institució d'aquesta

comunitat autònoma que moltes vegades, com que no dóna problemes, no li param la suficient atenció, però crec que té un funcionament excel·lent i innovador i cada vegada millor i que garanteix els ingressos tant dels tributs cedits com dels tributs propis, la part que gestionam en aquesta comunitat autònoma.

Pens que no deix cap intervenció sense contestar, vull agrair moltíssim el to i el temps, perquè jo sé que la primera part de la intervenció ha estat un poc llarga, m'apassiona la feina que fem a la conselleria i tenia moltes ganes d'explicar-los quins eren els nostres projectes per a 2023.

Gràcies per la seva paciència i esper les seves aportacions, que superem l'esmena a la totalitat. Jo estic convençuda que val la pena que el pressupost surti endavant perquè millorarà la vida dels ciutadans de la comunitat autònoma d'una manera molt important i que les esmenes parcials el millorin i se sentin més... més identificats els grups de l'oposició amb aquest projecte.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Una vegada acabat el debat, volem agrair la presència de la Sra. Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors i dels seus acompanyants.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS